

Pakkumised kehtivad
14.12. - 16.12.

NÄDALALÕPU PAKKUMISED!

Fotodel on illustreeriv tähendus.
Pakkumised kehtivad kuni kaupja jätkub.
www.selver.ee

Tallegg
Pohla ahjukana,
kg

54⁹⁰

69⁹⁰

Rakvere LK
Rakvere rulaad,
kg

Kalev
Pühade
kommikott,
300 g

24⁹⁰
(83,00/kg)

Järve Selver - Pärnu mnt 238; Tondi Selver - Tammsaare tee 62; Pirita Selver - Rummu tee 4; Kadaka Selver - Kadaka tee 56A; Merimetsa Selver - Paldiski mnt 56; Punane Selver - Punane 46; Torupilli Selver - Vesivärava 37; Pelgulinna Selver - Sõle 51; Mustakivi Selver - Mustakivi tee 3A; Suurejõe Selver - Pärnu, Suur-Jõe 57; Mai Selver - Pärnu, Papiidui 42; Krooni Selver - Rakvere, F.G. Adoffi 11; Männimäe Selver - Viljandi, Riia mnt 35; Vilja Selver - Võru, Vilja tn 6; Jõhvi Selver - Jõhvi, Narva mnt 8; Valga Selver - Valga, Raja 5; Saare Selver - Kuressaare, Tallinna tn 67; Anne Selver - Tartu, Kalda tee 43; Ringtee Selver - Tartu, Ringtee 78; Sõbra Selver - Tartu, Sõbra 56; Veeniku Selver - Tartu, Vitamiini 1; Jaamamõisa Selver - Tartu, Jaama 74; Jõgeva Selver - Jõgeva, Kesk 3a/4.

Neljapäev,
13.12.2007
nr 74 (459)
tasuta nädalaleht
teisipäevast reedeni
www.linnaleht.ee

TARTU linnaleht

**LOE LÄBI JA ANNA
SÕBRALE EDASI**

ILM

täna	N 13.12	
päeval	-3 ... +2	
öösel	0 ... -6	
homme	R 14.12	
päeval	-3 ... +2	
öösel	-2 ... -9	
ülehomme	L 15.12	
päeval	-1 ... +4	
öösel	-7 ... 0	

**Riik kogub
96 miljardit**

Riigikogu võttis eile vastu 2008. aasta riigieelarve, mille tulude mahuks on 96,3 miljardit krooni. Nagu ikka, leidsid koalitsioonipoliitikud selle olevat ajaloo parima, opositsioon aga kuulutas taas kadu ja hukatust.

lk 3

**Rulluisutamine
tõstab pead**

Lõppev aasta oli Eesti rulluisutamisele edukam kui kunagi varem: omavanuste Euroopa paremikkku kuulumist tõestasid noored Evelin ja Eerik Idarand ning arenguhüppe tegi Danila Ruusu.

lk 7

Kaupluse avatseremooniast võtab tavakohaselt osa ka soomepärase nimega tibu Jussi. Foto: Andres Loorand

Põltsamaa saab endale Selveri

■ UUS POOD

18. detsembril avatakse pidulikult Põltsamaa Selver, mis on mitmes mõttes eriline.

Erinevalt teistest Selveri kauplustest on see kahekordne ning asub bussijaamaga samas majas. “Kuna asume bussijaama platsil, oli linna tingimus, et hoones asuks ka ootepaviljon. Põltsamaa Selveri omapäraks on kaks korrust ning tavapärasest tunduvalt suurem tööstus- ja kodukaupade pind. Kui esimesel korrusel on toidupood, siis teiselt saab osta nii riideid ja jalatseid kui

ka potte ja panne,” rääkis aktiivselt A-Selver juhataja Ain Taube.

Uues Selveris on müügipinda 1600 ruutmeetrit. Sel aastal avati Selver ka Jõgeval ning Tartus Jaama tänaval. Taube sõnul plaanib kaubanduskett avada tuleval aastal ühe poe ka Põlvas. **Arvo Uustalu**

■ JAANI KIRIKU EHISVIIL SAAB TÕRVAPAPI

Et lumi Jaani kiriku peaukse kohal olevat lagunemisohus ehisviilu talvelumega edasi ei murendaks, tehakse sellele peale tõrvapappkatus. Seda siiski ajutiselt. Korralik katus ootab projekteerimist.

Foto: Arvo Uustalu

Tallinn saab uue kainestusmaja

Linnavalitsus algatas eile Lääne-Tallinna keskaigla juurdeehitise detailplaneeringu koostamise, mis näeb ette ka kainestusmaja rajamist.

Asutus alustab tegevust 2009. või 2010. aastal. Kainestusmaja tuleb umbes 40 kohta alkoholijoobes inimestele ning kümnekond inimestele, kes vajavad meditsiinilist järelevalvet.

Ettevalmistused kainestusmaja saamiseks algasid 2002. aastal, mil vajadus selle järele tuli linnavolikogus jutuks. Idee järgi saaks kainestusmaja kasutada ka õnnetuste, näiteks mõne tulekahju järel inimestele ajutise peavarju võimaldamiseks.

Kuigi mitu linnavalitsuse koosseisu on lubanud kaines-

Linnatee ette võtnud mullikate omanik kaotas kaks looma ja peab ka autoremondi kinni maksma. Foto: Marko Mumm / Eesti Päevaleht

Mullikakari jäi auto alla

Eile hommikul sõitis sõiduauto otsa Tallinnas Laagri Maksimarketi lähedal liiklusesse eksinud mullikakarjale.

Hommikul tööle sõites märkas Põhja politseiprefektuuri töötaja sõiduteel Jälgimäe poolt linna suunas mööda eraldusriba liikuvat paari teistkümnepaalist mullikakarja. Politseinik kutsus abijõude ning jäi karja kõrvale sõitma, püüdes takistada loomade teele sattumist ja hoiatades liiklejaid vilkuvate ohutuledega. Siiski ei pannud üks sõidukijuht loomi tähele ja sõitis neile otsa. Õnnetuse tagajärjel hukkus üks mullikas, paar noorlooma sai vigastada, ühe tõsisemalt viga saanu elu lõpetas hiljem kogu karja üle vaadanud loomaarst. Mõni aeg pärast õnnetust jõudis kohale ka karja omanik, kes korraldas loomade tagasiveo Rahula külla, mis on sündmuskohast linnulennult kuue kilomeetri kaugusel. Politsei uurimist ei algatanud, kuna karja omanik lubas autojuhile hüvitada tekkinud kahju. Liikus oli õnnetuse piirkonnas mõnda aega takistatud. **LL**

Kui kainestusmaja tegevust alustab, kaovad tänaval põõnavad joodikud loodetavasti linnapildist. Foto: Albert Truuväärt

tusmaja peatset valmimist, on ehituse alustamine kogu aeg edasi lükkunud.

Algselt kavandas linn kainestusmaja rajamist Rahumäe tee sealse politseimaja kõrvale.

Eelmisel aastal valis komisjon kainestusmaja asukohaks

Lääne-Tallinna keskaigla Paldiski maanteel. Politsei toimetab Tallinnas 4000–5000 korda aastas kinnipidamiskambris välja puhkama mõne joobes või meelemürke tarvitanud inimese, keda tänaval ohustaksid kurjategijad või alajahatumine. **BNS**

**Mudilased
ehivad kuuski**

Kell 11 algab jõulukuuskede ehitamise võistlus, kus lasteaiad ehivad omatehtud kaunistustega ära raeplatsi kuused. Korraga üritab jõulupuid ehitada üle 200 lapse 16 lasteaiast.

lk 2

■ EMAJÕE CHICAGO

Laudast varastati mitu tonni vilja

■ Jõgevamaal Pala vallas viisid vargad laudast kaks ja pool tonni vilja. Kurjategijad tegutsesid ilmselt 25. novembri ja 7. detsembri vahel, viies Kadrina külas asuvast lukustamata laudahoonest 2500 kilogrammi seemneotra. Kannatanu hindab kahju 11 000 kroonile. Politsei alustas juhtunu uurimiseks kriminaalmenetlust ning kahtlustatavad on uurijatele teada. **BNS**

Foto: arhiv

Noorukite peatamiseks hoiatuslaskud

■ Võrumaal tegid politseinikud teisipäeva õhtul noorukite auto peatamiseks kuus hoiatuslasku. Politseipatrull asus kell 22.10 Urvaste vallas Kuldre külas jälitama sõiduauto Ford Scorpio, mis ei peatunud politseinike märguande peale. Politseinikud tulistasid sõiduki suunas kuus lasku, mille peale auto peatus ja selle juht ning kõrvalistuja jooksid metsa. Sõiduki tagaistmel olnud 24-aastasele Raidole, 18-aastasele Reimole ja kahele 15-aastasele tüdrukule vormistasid politseinikud väärteprotokolli, kuna nende turvavööd olid kinnitamata. Autos olnud noorte sõnul juhtis autot 18-aastane Vahur. **BNS**

Mees jäi ülekäigu-rajale auto alla

■ Õnnetus juhtus kell 12.28 Narva maanteel Statoili tankla juures ülekäigurajal, kus seni kindlaks tegemata mees sai löögi sõiduauto Volkswagen Passat, mida juhtis 44-aastane Urmas. Vigastada saanud jalakäija viidi ravile Tartu ülikooli kliinikumi. **LL**

Võrus sai jalakäija vigastada

■ Võrus sai teisipäeval autolt löögi jalakäija, kes viidi haiglasse. Õnnetus juhtus kell 11.46 Räpina maantee alguses, kus 62-aastane Vilja sai löögi sõiduauto Ford Scorpio, mida juhtis 79-aastane Armin. Vigastada saanud jalakäija viidi haiglasse ravile. **BNS**

Tartlaste jalgsikäimise projekt jõudis lõpusirgele

■ Eile lõppes tartlaste kolmekuuline jalgsikäimise projekt "Jalgsi tervise nimel". Septembris toimunud autovabal päeval kutsus Tartu abilinnapea Margus Hanson kaaslinlasi rohkem jala käima. Projektiga "Jalgsi tervise nimel" ühines

76 tartlast, kes lubasid kolme kuu jooksul autoga sõitmise asemel kõik oma käigud jalgsi teha. Projektiga liitunud jagati septembri lõpul välja sammulugejad ja tervisekaardid. Kolme kuuga on nad läbinud kolm tervisekontrolli. **LL**

Foto: arhiv

Tulemas uus söögikoht

■ Linnavalitsus väljastas kasutusloa Raekoja plats 1 / Ülikooli 7 elamu-ärihoone osalise kasutamise otstarbe muutmiseks kohvikuks, baariks või sööklaks. Toitlustuskoha ruumid tulevad praegustesse seminariruumidesse ning korter nr 1 muutub kohviku olmeruumiks. **LL**

Foto: arhiv

Pühapäeval peetakse Peipsi luulepäeva

16. detsembril algusega kell 13 toimub Mustvee kultuurimajas Peipsi IV luulepäev, kus autorid loevad oma luuletusi ja esitavad oma laule.

"Tegemist ei ole pelgalt kohalikele elanikele suunatud üritusega. Korraldame ülevabariigilise võistluse, kuhu võis kirjutada ka Ameerikas elav inimene, kel meie kaunis järv südamelähedane. Loomulikult on kõik huvilised üritusele ka kuulama oodatud," rääkis luulepäeva idee autor Mustvee volikogu liige Fjodor Maspanov, kes on avaldanud ka ise kaks venekeelset luulekogu.

Luulepäeval esitletakse ka vastvalminud luulekogumikku "Peipsi hing – чюдская душа". Luulekogumikus on oma loo-

minguga esindatud nüüdisaja autorid, kes valutavad südant Peipsi kui oma kodukoha pärast. Luuletused on eesti- ja venekeelsed ning Kodavere murrakus. Luulekogumiku toimetasid Peipsiveere Arengu Sihtasutus ja ajaleht Peipsirannik.

"Luuletusi tuli nii eesti kui vene keeles ja nõnda otsustasime ka kogumiku mitmekeelsena teha. Rahvusküsimust siin ei teki. Järv, kodukant ja kodumaa on ju üks," lausus Maspanov.

Luulepäeval laulab Deivi Tuppits ning Tartust osalevad teiste seas luuletajad Mari Vallisoo ja Igor Kotjuh. Kel Peipsi südamelähedane, selle poesse oodatakse juba tuleva aasta luulepäevaks. Need tuleks saata aadressil peipsirannik@hotmail.ee. **Arvo Uustalu**

Repro

Lasteaialapsed ehivad võidu jõulukuuski

Täna kell 11 algab jõulukuuskede ehtimise võistlus, kus lasteaialapsed ehivad ära omatehtud kaunistustega Tartu Raekoja platsi kuused.

Raekoja platsil on korraga kuuski ehtimas üle kahesaja lapse kuueteistkümnest Tartu lasteaia. Iga lasteaed saab ehtimiseks oma kuuse, kuuse ehted peavad olema laste enda valmistatud, ilmastikukindlad ja keskkonnasõbralikest materjalidest.

Kell 11 avab kuuskede ehtimise võistluse Tartu linna peaa Urmas Kruuse, kuuskede ehtimise ajal mängib muusika ning lapsi innustavad Lilletüdruk ja Pääpikk.

Kuusepuid hindab neljaliikmeline žürii esotsas linnakunstnik Tiit Kaunissaarega. Hinnatakse kuuse omanäolisust ning ehete ilu ja keerukust. **LL**

Foto: arhiv

Foto: Arvo Uustalu

Laste- ja turvakodude lapsed lähevad teatrisse

■ Vanemuise teater kutsub laupäeval Tartu laste- ja turvakodudest ligi 140 last vaatama jõulude eel kaunist balletilavastust "Pähklipureja".

"Vanemuise teater soovib teha Tartu lastekodude ja turvakodude lastele väikese kingituse," ütles Vanemuise teatrijuht Paavo Nõgene. "Loodevasti muudab kaunis teatrielamus nende jõulukuu säravamaks."

Linnavalitsus hoolitseb selle

eest, et jõuluvana jõuaks kingikotiga laupäeval Vanemuise teatrisse nende laste juurde. "Jõulude ajal ei tohiks keegi tähelepanuta jääda. Seda enam lapsed, kellel oma kodu ja perering puuduvad," lisas linna peaa Urmas Kruuse. **LL**

Foto: teatri arhiv

Konverents uurib Tartumaa haridusmaastikku

■ Täna toimub Tartu ülikooli raamatukogus Tartu maavalitsuse korraldatav hariduskonverents "Tartumaa haridusmaastik". Konverentsil kaardistatakse maakonna haridusprobleemid ja -ootused ning genereeritakse uusi arenguideid konkurentsivõimelise hariduse edendamiseks Tartumaal.

Mõtteid vahetama on oodatud nii koolijuhid kui teised hariduse valdkonna inimesed. Konverentsil moodustatakse koostöörühmad, mis teevad 15. märtsiks 2008 ettepanekuid Tartumaa haridusstrateegia 2004–2014 täiendamiseks ja muutmiseks. **LL**

Foto: Ando Kalluvee

Foto: blog.kabi.ee

Tudengipäevade uus projektijuht on Jaan Naaber

■ Tartu ülikooli kultuuriklubi liikmed jätkavad tudengipäevade korraldamist uue projektijuhi Jaan Naabri (pildil) eestvedamisel.

Jaan Naaber on olnud Tartu ülikooli kultuuriklubi liige 2005. aasta sügisest ning ta tegutseb aktiivselt mitmete ürituste korraldamisega ja

suurprojektide eestvedamisega. Jaan Naabri märkimisväärne ja tubli tegevus noorsootöö valdkonnas on äratanud Tartu linnas tähelepanu ning 6. detsembril toimunud noorsootöö 2007. aasta aanimetuste pidulikul tseremoonial pälvis ta aasta noore kategoorias laureaadi tiitli. **LL**

LÜHIDALT

Telegrammide saatmine tõmmatakse koomale

■ Eesti Post vähendab teenuse kasutamise langemisele viidates telegramme vastu võtvate postkontorite arvu järgmise aasta algusest 11 postkontorini, selle aasta lõpu ni pakub telegrammiteenust 494 postkontorit.

Eesti Posti teatel jäävad järgmisest aastast teenust pakuma need 11 postkontorit üle Eesti, mis võtavad vastu kõige suurema hulga telegramme. Kui 2006. aastal võeti vastu 5667 telegrammi, siis selle aasta prognoos jääb 3200 juurde, mis on 44 protsenti vähem. Eesti Posti äri-divisjoni juhi Tiina Liitmäe sõnul on telegrammiteenusel kindel kasutajaskond, kuid see väheneb pidevalt. **BNS/LL**

Firma tõi vanglasse keelatud esemeid

■ Murru vangla töötajad avastasid kinnipidamisasutuses ruume rentivast ja vangidele tööd pakkuvast firmast peidiku, kust tuli päevavalgele vanglas keelatud esemeid. Metallitöödega tegeleva firma Bestnet ruumist avastatud peidikus oli mitmesuguseid elektroonilisi seadmeid ja mobiiltelefon. Lisaks tuvastasid vangla julgeolekutöötajad, et üks Bestneti töötaja oli võimaldanud kinnipeetavate ligipääsu internetiühendusega arvutile. Samuti leiti sama töötaja sahtlist arvutidetaile ja mobiiltelefon. Rikkumistelt tabatud mees tunnistas üles nii arvuti kasutamise võimaldamise kui ka selle, et oli olnud teadlik keelatud esemete kuulumisest ühele vangla kinnipeetavale. **BNS/LL**

Akadeemikuteks Soomere, Karelson ja Undusk

■ Eesti Teaduste Akadeemia suurkogu valis üle pika aja uusi akadeemikuid. 16 kandidaadi seast valiti akadeemikuks Tarmo Soomere, Mati Karelson ja Jaan Undusk. Uued akadeemikud valiti kolmes teadussuunas: tehnika ja informaatika, loodusteaduste ja meditsiini ning humanitaarteaduste vallas. Seaduse kohaselt võib akadeemia liikmeskonna moodustada 60 akadeemikut. Nende kuuluvus liikmeskonda on eluaegne. **BNS**

Välisoperatsioonidel oma koduleht

■ Kaitseministeerium avas Eesti kaitseväe välismissioonide kajastava kodulehekülje operatsioonid.kmin.ee.

Eraldi on lehel välja toodud kõik välismissioonid, kus Eesti praegu osaleb. Samuti leiab kodulehelt Eesti välismissioone puudutavaid ajakirjanduses ilmunud artikleid ja uudiseid, samuti video- ja fotogalerii, mida jooksvalt täiendatakse. Koduleheküljele operatsioonid.kmin.ee pääseb kaitseministeeriumi veebilehel www.kmin.ee asuva bänneri kaudu. Eesti kaitseväe üksused osalevad praegu missioonidel Afganistanis, Iraagis, Kosovos, Euroopa Liidu Põhjala Lahingugrupis, Bosnias ja Hertsegoviinas ning Lähis-Ida piirkonnas kokku enam kui 200 kaitsevälasega. **LL**

2,16 miljonit liitrit

müüsid tootjad novembris kodu- ja välisturule kanget alkoholi. See on 18 protsenti enam kui mullu novembris, teatas kange alkoholi tootjaid koondav Viina Liit. 11 kuu kokkuvõttes kasvas kange alkoholi müük võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 19 protsenti 18,9 miljoni liitrini. Liviko müüs novembris 1,36 miljonit liitrit kanget alkoholi. Müügimahu poolest järgnesid Altia ja Onistar vastavalt 414 390 ja 170 840 liitriga. **BNS**

ELU TERRORI ALL

Foto: EPL

“Ansipi võim saab püsida ainult tänu hoolikalt viimistletud ja seda efektiivsemale meediadiktatuurile.”

Keskerakonna juht Edgar Savisaar kurdab ajalehtedele saadetud arvamuses seda, kuidas käib elu totaalise meediaterrori all.

Riigikogu võttis vastu riigieelarve

PANEB RATTAD KÄIMA

Eile riigikogus 55 poolthäälega vastu võetud 2008. aasta riigieelarve tulud on 96,3 ja kulud 93,6 miljardit krooni.

Eelarve tulude maht kasvab võrreldes 2007. aasta põhieelarvega 25,17 protsenti. Kõige enam saab raha juurde sotsiaalministeeriumi eelarve, mis kasvab 9,9 miljardi krooni võrra. Kokku moodustab sotsiaalministeeriumi eelarve peaaegu 43 protsenti tuleva aasta eelarvest.

“Riigikogu ei teinud riigieelarves menetlemise käigus väga suuri muudatusi, see tähendab suurt toetust valitsuse senistele eelarvepoliitilistele otsustele ning 2008. aastaks koostatud tulevikkuvaatavale eelarvele,” ütles rahandusminister Ivori Padar.

Eelarvet kritiseerinud Keskerakonna fraktsiooni aseesimehe Toomas Vareki sõnul

Kui eelarve sai vastu võetud, lubas Ivori Padar Toompea puhvetis endale väikese vahepala. Foto: Marko Mumm / Eesti Päevaleht

näitab Eesti langemine nelja koha võrra inimarengu aruandes, et liberaalne majandus- ja sotsiaalpoliitika on jõudnud kriisi. “Aktiisitõusu eesmärk polnud euro kasutuselevõtt, vaid Reformierakonna valimislubaduse – tulumaksu vähendamine – katmine,”

sõnas ta.

Isamaa ja Res Publica Liidu esimees Mart Laar tõstis esile kulutuste suurendamist haridusele. Lisaks tõi Laar välja tulumaksuvabastuse viimise peredeni alates esimesest lapsest, isapuhkuse ja perede kodutoetuse programmi käi-

2008. aasta eelarve	
(miljonites kroonides)	
Riigikantslei	333
Majandusministeerium	8246
Justiitsministeerium	1839
Keskonnaministeerium	2510
Sotsiaalministeerium	40155
Haridusministeerium	6712
Rahandusministeerium	4973
Riigikohus	76
Kaitseministeerium	4910
Õiguskantsler	27
Kultuuriministeerium	2841
Riigikontroll	72
Siseministeerium	6536
Põllumajandusministeerium	5353
Välisministeerium	726
Riigikogu kantslei	355
Presidendi kantslei	71

vitamise. Samas ei tohiks Laari sõnul edust peapööritusse sattuda. “Arusaam, et elame lõpmatus pillerkaaris, et peame veelgi rohkem kulutama, nagu äsja kuulsime ka ettepanekuid opositsioonipoliitikutelt – see hoiak pole jätkusuutlik,” lisas ta. **BNS/LL**

Õine Vahtkond levitas teadlikult valeinformatsiooni

Kaitsepolitsei andmetel käis valeinfo Eesti krooni devalveerimiskuupäeva kohta esimest korda läbi äriportaalist Arif, hiljem võimendas seda Õine Vahtkond, kuigi oli teadlik info paikapidamastusest.

Kõik sai alguse 9. novembril, kui analüütikud pidasid devalveerimist võimalikuks. Öhtul avaldas portaali Arif kasutaja Dimon teate Eesti krooni devalveerimisest. Venekeelse Delfi kommentaatorid hakkasid alates 20. novembrist levitama valeinfot krooni deval-

veerimisest. 25. novembril ilmus uudis ühe tallinnase koduleheküljel, selle inimese tutvusringkonnas on Õise Vahtkonna aktiviste. Tunni pärast ilmus teade devalveerimisest Õise Vahtkonna portaali. Õine Vahtkond on silma paistnud ebaseadusliku tegevusega, mitmeid selle aktiviste süüdistatakse kuritegudes aprillisündmuste ajal. “Nende tegevus annab alust arvata, et tegutsetakse teadlikult inimestega manipuleerimiseks ja Eesti riigi otsuste suhtes usalduse kõigutamiseks,” rõhutab kaitsepolitsei. **BNS/LL**

Foto: Rauno Volmar / Eesti Päevaleht

Lapsed panid rohelise Eestimaa pusledes

Homme kell 15 autasutatakse Tartu Kaubamaja kolmanda korruse fuajees Eesti Metsatööstuse Liidu pusleprojekti autoreid.

Tartu- ja Jõgevamaa 30 kooli lapsed tegid firmade toel lasteadeadele mõeldud puslesid, mida eksponeeritakse kaubamaja näitusel. Projekti ja selle tulemustega saab tutvuda ka liidu kodulehel.

Eesti Metsatööstuse Liit algatas 2004. aastal programmi “Tee metsa”, millega tahetakse avameelselt rääkida metsas toimuvast, analüüsida teh-

tut ning aidata kaasa paremate lahenduste leidmisele. Projekti toel on koolilaste abiga valminud puidust mänguasjad ja Eestimaa kaarti kujutav vineerist pusle.

Projekt kannab puidu kasulikkuse sõnumit mitmel moel. Koolilapsed saavad praktilise töökogemuse ja võimaluse oma loovust arendada, mudilased saavad endale kenad ja õpetlikud puidust mänguasjad.

Pusle aitab väikestel lastel tundma õppida Eesti maakondi ning geograafiat.

Arvo Uustalu

Tallinnas on Läänemere suurimad tuubused

■ AS Ilmarine andis Tallinna Sadamale üle äsja valminud reisijategalerii koos seda laevadega ühendavate tuubustega, mis on Eestis ehitatutest seni suurimad ning suurimad ka kogu Läänemerel. Valminud reisijategalerii ja tuubused on erinevalt teistest Tallinna sadamates kasutatavatest kahekorruselised ja 19 meetri kõrgused.

Galeriid laevaga ühendav tuubus suudab vastu võtta suuri kruisilaevu ning arvestab ka veetaseme suure kõikumise võimalusega. Uudsete rajatiste projekteerimisel tehti aktiivselt koostööd tehnikaülikooliga. **LL**

Foto: emilee

Foto: Reuters/Scanpix

Endine riigipea kuueks aastaks vangi

■ Peruu ekspresident **Alberto Fujimori** (pildil) mõisteti võimu kuritarvitamise eest teisipäeval kuueks aastaks vangi. Endisele presidendile määrati maksmiseks ka 135 000 USA dollari suurune trahvisumma. Teisipäevane otsus võib nõrgendada Fujimori positsiooni teises kohtuasjas, kus teda süüdis-

tatakse inimõiguste rikkumistes. Fujimori eitab esmaspäeval alanud kohtuistungil süüdistusi, mille kohaselt ta andis Peruu kodusõjas surmakomandodele käsu tappa vasakpoolseid. "Lükkam süüdistused täielikult tagasi. Ma olen süütu," pahvatas muidu tagasihoidlik Fujimori. **AFP/Reuters/BNS/LL**

Foto: Reuters/Scanpix

Kasparov loobub pürgimast presidendiks

■ "Minu presidendikampaania lõpeb, kuna kogu Moskvas ei ole saali minu algatusrühma kogunemise korraldamiseks," ütles **Garri Kasparov** (pildil) eile. Kasparovi algatusrühm peaks kogunema täna kinos Mir, ent omanik keeldus ruume

võimaldamast, seda sõlmitud lepingust ja tasutud üürist hoolimata. Eelnevalt oli algatusrühm teinud veel viis edutut katset saali mujalt üürida. Miri keeldumise järel on keeldumisega vastanud ka kõik ülejäänud ruumide omanikud. **Interfax/BNS/LL**

Venemaa lahkus relvastusleppest

■ JÕUDUDE TASAKAAL

NATO riigid tunnevad "sügavat kahetsust" Venemaa otsuse üle peatada eilsest alates osalus Euroopa tavarelvastusleppes (CFE), kuid kavatsevad leppega võetud kohustuste täitmist jätkata.

"NATO liitlased soovivad leida tekkinud ummikseisule lahendust ja säilitada selle äärmiselt tähtsa leppe saavutused. Seetõttu on nad otsustanud esialgu mitte vastusamme astuda," öeldi alliansi avalduses. NATO hinnangul on Venemaa otsus peatada ühepoolset osalus tavarelvastusleppes eriti kahetsusväärne seetõttu, et blokk on püüdnud viimastel kuudel leppe teiste partneritega intensiivselt koostööd tehes Moskva muredele konstruktiivset lahendust leida. NATO riigid hindavad endiselt kõrgelt CFE leppe

Euroopa tavarelvastuslepe piirab tankide ja muu raskerelvastuse hulka Euroopas. Osaluse külmutamine CFE-s võimaldab Moskvat paigutada vägesid ümber sellest NATO-le teatamata. Foto: Reuters/Scanpix

režiimi kõiki elemente ja rõhutavad selle strateegilist tähtsust euroatlandi koostöö nurgakivina, öeldi alliansi avalduses. NATO loodab jätkata CFE üle Venemaaga dialoogi. "Leppe kehtivuse peatamine on Vene-

maa ühepoolne samm, mis ei tule kasuks CFE elujõulisusele pikema aja jooksul, mistõttu me kutsume Venemaa Föderatsiooni oma otsuse üle järele mõtlema," lisati avalduses. Samas rõhutatakse, et Vene-

maa samm ei tähenda kohe viivitamatut kavatsust leppest lahkuda, seetõttu jälgivad NATO riigid tähelepanelikult, et venelased täidaksid endale CFE-ga võetud kohustusi.

Reuters/BNS

Moldova ja Rumeenia on omavahel tülli pööranud

Naaberriigi Rumeeniaga piiride ja rahvusliku identiteedi pärast tülitsev Moldova teatas kahe Rumeenia diplomaadi väljasaatmisest.

Moldova president Vladimir Voronin kaebas eelmisel nädalal Brüsselis Euroopa Liidu tippametnikele Rumeenia peale. Suhted teravnesid eelmisel nädalal, kui Moldova nõudis Rumeenialt selgitust väite kohta, et pärast Teist maailmasõda kehtestatud Nõukogude Liidu vabariigi piirid on eba-

õiglasel ja tulenevad ajaloolisest vales. Rumeenia suursaadik Filip Teodorescu teatas, et Rumeenia ei saa piirileppele alla kirjutada, kuna Moldova nõuab viidet 1947. aasta leppele, kuid Rumeenia oli tollal okupeeritud riik. Allakirjutamine tähendaks tema sõnul, et Rumeenia tunnustab oma okupeerimist 1940. aastal ja ajaloolist valet.

Suuremal osal Moldova neljast miljonist elanikust on rumeenlastega ühine kultuuritaust ja nad räägivad rumeenia keelt. **Reuters/BNS/LL**

Venemaa tühistab lihaimpordikeelu Poolale

■ Venemaa ja Poola saavutasid kokkuleppe loomakasvatustoodete tarnete osas, teatas Vene põllumajandusminister Aleksei Gordejev. "Sisseveopiirangud tühistatakse pärast memorandumit allkirjastamist tuleval nädalal," ütles Gordejev

Moskvas pärast kõnelusi Poola kolleegi Marek Sawickiga. "Me oleme avatud turusuhtele," kinnitas minister. Samas märkis ta, et osadele toodetele võivad säilida piirangud, näiteks need, mis on seotud linnugripiiga. **Interfax/BNS**

Läti president tahab parteitut peaministri kandidaati

Läti president Valdis Zatlers jätkab kõnelusi erakondadega, et saada teada, kas nad on valmis toetama parteitut peaministri kandidaati.

Zatlers (pildil) kõneles ajakirjanikele kolmapäevasest kohtumisest, kus arutati kolme avalikkusele tuntud inimesega riigi olukorda. Teisipäeval lõpetas president konsultatsioonid parteide esitatud peaministri kandidaatidega. Nüüd jätkab Zatlers kõnelusi erakondadega parteitu peaministri kandidaadi esitamiseks.

Presidendi pressiteenistus teatas kolmapäeva hommikul, et Zatlers vaatas läbi peaministri kandidaatide töökavad uue valitsuse esimeseks saajaks tööpäevaks ning nende nägemuse viie paremerakonna võimest ühineda ja moodustada professionaalne, stabiilne ja pikaajaline valitsus.

"Hinnates peaministri kandidaatide vastuseid, otsustas president täna kohtuda Läti-USA ärifoorumi juhatuse esimehe Aivis Ronise, Latvijas Krajbanka presidendi Mārtiņš Bondarsi ja Läti kaubandus- tööstuskoja presidendi Andris Berziņšiga," märgitakse presiteates.

Küsimusele, kas see tähendab, et presidenti ei rahul-

Foto: republik.lv

da erakondade esitatud peaministri kandidaadid, vastas pressiesindaja Inta Lase, et ta ei kinnita seda infot ega lükka ka ümber.

Pärast kohtumist Zatlersiga kinnitasid ärimehed, et mitte mingeid ettepanekuid riigi-

pea neile ei teinud, vaid arutas nendega üksnes olukorda riigis. Läti võimuliit avaldas presidendi sammude üle hämmingut, viidates, et neutraalse kandidaadi esitamine peaministriks võib pidurdada uue valitsuse moodustamist. **BNS**

Raport: maffia ostab Bulgaaria poliitikuid

Bulgaaria organiseeritud kuritegelikud jõugud ostavad poliitikuid, kohtunikke ja riigiteenistujaid, et legaliseerida oma äri.

Ja samuti laiendada oma kontrolli tulutoovate turgude üle, teatas sõltumatu korruptsioonivastane organisatsioon kolmapäeval.

Demokraatuauringute Kesuse (CSD) andmetel kulutasid allilmarühmitused ainult üksi oktoobrikuistel munitsipaalvalimistel hääle ostmiseks 150–200 miljonit levi (113–150 miljonit dollarit).

"Nii laialdast ja massilist hääleostu ei ole Bulgaarias varem toimunud," ütles CSD esindaja Tihomir Bezlov raportit tutvustades.

CSD moodustati 1989. aastal ja see on Bulgaaria mainekaim korruptsioonivastane organisatsioon. Äsja valminud uuring on esimene põhjalik sõltumatu analüüs Bulgaaria organiseeritud kuritegevuse juurte ja arengu kohta kommunismi kokkuvarisemisest möödunud 18 aasta jooksul.

Tänavu jaanuaris Bulgaaria oma liikmeks võtnud Euroopa Liit on ähvardanud Sofiale mõeldud rahasummad külmutada, kui riik ei astu otsustavaid samme võitluseks kuritegevuse ja korruptsiooniga.

CSD osutab, et Bulgaaria tähtsavad oligarhid, peamiselt endised salapolitsei ohvitserid, püüavad suurendada kontrol-

li poliitika üle. "Oligarhilised struktuurid on hakanud rahvuslikku vara ümber jagama ja oma äri poliitikute kaudu legaliseerima, rahastades kõiki parteisid," ütles Bezlov.

"Kahes viimases parlamendikoosseisus on võimalik tuvastada umbes 20 saadikut, kes on aktiivselt läbi surunud seadusi organiseeritud kuritegevusega seotud majandusstruktuuride huvides."

Massiline hääleostmine sundis parlamenti seadust muutma, et karistada hääle müüjaid kuni aastase vangistusega.

Veelgi levinum on prokuröride äraostmine, et nad süüdistust ei esitaks, kuid raportis on ära toodud ka linnapeade, linnavolinike ja teiste tsiviilteenistujate äraostmise juhtumid – eeskätt kinnisvaratehingute tegemiseks. **BNS**

Foto: arhiv

Eesti lihtsalt on osa Euroopast

■ ÜKS LIHTNE JUTT

Vaatamata Euroopa Liidu bürokraatlikele apsakatele ja poliitilisele korrektsusele, on igatepidi mõistlik ja tore, et Eesti kuulub euroliitu. Patt oleks viriseda.

Üks Newcastle'i ülikooli tüdruk, Claire Gunn, saatis mulle küsitluse. Seal paluti ära arvata, kas mingid ingliskeelsed sõnad on olemas, mis nad tähendavad ja kas nad võiksid sees olla Oxfordi sõnastikus. Oli tekitatud hulk absurdseid sõnu, nagu *"enormousness"* või *"ultrabasic"*, ja päris toremaid tuletisi, nagu *"fantabulous"*. Võimalik, et mõned neist ka on sõnastikus. Aga paluti, et küsitlust täites ei soriks sõnastikus. Ma sain tükk aega lusti seda täites.

Newcastle'i Claire sai mu meiliaadressi Edinburghi Anne'i käest, kellega olen kirjavahetuses umbes 15 aastat, sestajast kui me koos Liverpoolis the Blackie kultuurimajas vedelesime. Anne on korra siin ka hängimas käinud ja üheksakümnendate keskel sai ta Eestis üksjagu nalja, teatud asju ta ei julgend süüa, näiteks rohetava selgrooga tuulehauagi. Kaasa tõi ta mulle siis värvi maha võtmiseks kuumapuhuri (mida siis siin polnud müüa)

ja meilt viis kaasa posu Arvo Pärdi plaate ja nahkehistöökaantega märkmikke.

Mulle ei mahtunud pähe, miks ta oli võtnud reisikindlustuse, mis maksis mitusada krooni ja mis oli siis mulle suur raha, aga mida tema pidas loomulikuks. Nüüd on mul kuhugi sõites reisikindlustus alati taskus ja ma pean seda odavaks. Minust kipub tahes-tahtmata eurooplane saama. Miks ma sest räägin?

Muutume eurooplasteks

Aga sellepärast, et anda aimu, mis on minu meelest oluline aspekt meie sulandumisel Euroopasse. Me õpime eurooplasteks eurooplastega suheldes ja seal ringi liiud. (Muidugi, miks me peame õppima millekski, mida me oleme loomuldasa nagu-nii, võiks küsida.)

Euroopa või Euroopa Liit on eelkõige inimesed, kes seal elavad, nende vajadused, hirmud, lootused, usud ja nii edasi, ja nii tagasi. See va liit on ju inimeste jaoks välja mõeldud, mille jaoks siis veel – nojah, üks pisut ärimeste jaoks ka, et oleks lihtsam bisnist ajada. Ja isegi kui EL on tõesti vabamüürlaste leiutus, siis on nendegi hulgas nii inimesi kui ka ärimehi ja osa neist, oh üllatust, isegi kattuvad.

Inglismaa on mulle suuresti inimesed, keda ma sealt tunnen, ja nüüd on nende hulgas ka mõned eestlased: Kaarel (kes võttis endale hiljuti lisa-nimeks Damien, sest inglased ei oska Kaarlit hääldada ja see on Kaarli ära tüüdanud), Kaarli tüdruk Robi ja siis see tüdruk, kes hakkas mu raamatut tõlkima, aga jättis pooleli, mis ta nimi nüüd oligi – aa, Kristiina Maccabe. Holland on minu jaoks aga kunstnik Jaap de Ruig ja kirjanik Mariet Meester. Itaalia oli mõnda aega minu jaoks eelkõige Peeter Vihma, kes seal õppis ja mulle ajaviiteks oma ilukirjanduslike päevikuid saatis. Jne.

Filosoferida selle üle, kas ja kuidas me sinna Euroopasse kuulume ja mis me sealt saame halba või head, ma eriti ei taha. See on, nagu hakkaksin arutlema selle üle, kas ikka kuuluda oma perekonda või äkki peaksin sealt välja astuma või sealt rohkem saama.

Joodikud kui pühamehed

Või ehk võrrelda Euroopa Liitu ühe küla ja külarahvaga. Eks külas ole igasugu inimesi, on külajoodikud ja kirikuõpetaja ja kõigi nendega tuleb läbi saada ja vahel läheb jamaks ka, eriti kui koos peab mingeid külaasju otsustama ja sõna soovivad võtta eelkõige

lobasuud, aga ometi – küll on hea, et nad kõik on olemas, nii joodikud, kirikuõpetaja kui ka lobasuud. Meie Kloogaranna külas on isegi oma teada-tuntud vargad ja ma kardan, et kui mingid teise küla vargad tuleksid neid kimbutama, siis ma tunneksin meie küla varastele

On hea, et Euroopa Liitu kuulume, ja patt on viriseda.

kaasa, ikkagi oma küla rahvas, mis siis, et vargad.

Seega – Eesti sotsidest Euroopaga pole palju rääkida. On selge, et on hea, et sinna kuulume, ja patt on viriseda. Ma jäin sõnatuks, kui naaberküla Andrus paari aasta eest ütles, et ta ei taha ei EL-i ega eurot, et me oleme ise kõvad – mulle ei mahtunud pähe. Kui me nii kõvad oleme, miks me siis NL-is sitsisime kõrvad lidus.

Ja loodetavasti pole illusioon, et Euroopa on ajalooliselt ja geograafiliselt meie õige koht. Ja kultuuriliselt, olgu siis selle ugrimugrinduse paikapidavuse ja päritoluga nii ehk

Joonistusvõistlusele "Euroopa rahvad jõule tähistamas" saatis sellise tore pildi 18-aastane Elis Saar.

naa. Pole ju selget sotti, kas on ikka Uuralite tagant tulnud – ja ega vist ole.

Väikesed võltsprobleemid

Minu meelest on enamik Eesti – Euroopa suhte-probleemidest ajakirjanduses üles puhutud pseudoprobleemid, ja mille märk see on? See on hea elu märk, kui saab viriseda ilma, et öieti millegi üle viriseda olekski.

Kogu euronormindust saab võtta väikese reservatsiooni ja talupojamõistusliku rehnutiga. Ja üks seda teevad ka teised riigid. Aga liialt pidurit panna pole ilus, venitades nuumame ja uinutame ainult ametnikke ja soodustame failide ja paberi ühest hunnikust teise tõstmist ja Brüsseli pirukad keevad veelgi rasvasemaks.

Ega kogu Euroopa ole ühe lauaga löödud, ja ei peagi olema. Mõned matsid pole raha-

liidus, ja palun väga, kui nii meeldib. Keegi ei käsi meid kõike alla neelata – isegi mitte kõiki dotatsioon viimse sendini hambaukudesse toppida. Ja mina ei usu, et pärast vene-kogemust me nii varmselt mil-joneid lõunamaiseid võõrtöölisi siia kutsuks, eriti kiigates, mis nad teevad näiteks Saksa-või Prantsusmaal. Eesti on hea väike riik, siin saab piisavalt tugeva mõrsemisega valitsust suurte lolluste puhul iva-ke ohjeldada ja väikeses riigis mõned mehed isegi viitsivad jälgida, mida see valitsus teeb (mis ei tähenda arusaamist).

Meil on kokkuvõttes vedanud selle Euroopa värgiga ja virisemise kõrval tuleb rohkem auru panna vesikikivide ringiajamisse, need liiguvad teadagi aeglaselt. Aga väike virin kulub ka aeg-ajalt lõuga-de õlitamiseks ära.

Peeter Sauter, kirjanik

Kommentaar

Made in ... ehk Lõpp luksus-toodete demokraatialle

Kümmekond aastat tagasi käisin Odesa hiigelturul, kus olid esindatud kõik maailma tuntud ja tundmatud firmad. Külj külje kõrval asuvate merekonteinerite juures kaubeldi nii Diori parfüümide, Gucci päikesepillide kui ka Versace'i kampsunitega. Kaupade tegelik päritoluriik oli Türgi.

Nägin esimest korda elus sellises koguses võltskaupa ja mind valdasid segased tunded. Ühest küljest oli ju petukaup taunimist väärt, aga samas tundus see ka mõnusa kättemaksuna trendifirmadele. Sest nende kaubad Euroopa poodides pole juba ammu oma hinda väärt ega kujuta endast parimatest materjalidest tehtud ülikallist Euroopa käsitööd, mille kvaliteet on tagatud pikkade traditsioonidega.

Brändid, mis varem esindasid luksustooteid teinud väikesi perefirmasid, on tänapäevaks maha müüdnud ja moodustavad saja miljardi euro suuruse tööstusharu. Seda nimetati luksustoote demokratiseerimiseks.

Euroopa kõrgkvaliteetse toote tegelik päritolumärk on näiteks sisemise tasku siseküljes.

Loomulikult ei jätkuks Euroopas töökäsi, et sellist tööstust ülal pida, ja nii toodetakse peamiselt kas Hiinas, Indias või Kagu-Aasias. Suured ettevõtted, nagu meie oma Baltikagi, saavad tööjõu hinnasurvest tingituna allhankena Hiinast kaks kolmandikku oma toodangust.

Äripäeva andmetel toodetakse tuntumatest brändidest näiteks Dieseli kaubamärgi toodete tippudelid Itaalias, aga keskmise hinnaga kollektsioon valmib Tuneesias, Sri Lankas, Hongkongis ja Hiinas. Calvin Klein Jeans riietest ömmeldakse neli viiendikku Türgis,

Hiinas, Mauritiusel jne.

Ameerikas, erinevalt Euroopast, on toodete päritolumärgistus kohustuslik. Nutikamad on aga probleemi nii lahendanud, et väidetava Euroopa kõrgkvaliteetse toote tegelik päritolumärk on näiteks sisemise tasku siseküljes või ömmeldakse Hiinas toodetud pintsakule nõobid Itaalias ja seega on tegemist Itaalia kaubaga. Või õmblevad hoopiski Itaalias illegaalidena töötavad hiinlased, kaheeurose tunnitasu eest.

Euroopa Parlament tahab olukorda muuta

Parlamendis ringleb deklaratsioon, mis toetab läbipaistvust toodete märgistamisel.

Kohustusliku päritolumärgistuse vajadust põhjendatakse sellega, et see tagab rohkem informatsiooni tarbijale, suurendab konkurentsivõimet ja tagab selle, et võltsinguid ei toimu.

Niisiis, kui suudetakse leida vajalik toetus, siis varsti võib näha selliseid kohustuslikke märke ka EL-i turul.

Kui Sloveenia, kelle juhtida on EL-i ministrite kohtumised järgmiseks kuueks kuuks, ei tunne selle teema vastu huvi, siis Prantsusmaa, kes on sellise märgistuse poolt ja kelle juhtida on EL pärast Sloveeniat, ehk üritab seda.

Lihtsat lahendust aga pole, sest esiteks ei anna *"Made in EU"* ikkagi mingit garantiid kvaliteedile ja lahtiseks jääb küsimus, mida teha näiteks selliste toodetega, nagu on mobiiltelefon, mis koosneb erinevates maailmajagudes toodetud juppidest.

Katrin Saks, Euroopa Parlamendi liige

**14. DETSEMBRIL KL 18
VILJANDI PAULUSE KIRIKUS**

**16. DETSEMBRIL KL 18
TARTU JAANI KIRIKUS**

***Vanemuise ooperikoori
advendikontsert***

KAI VISNAPUU (HARF) • AARO TETSMANN (OREL)
DIRIGENT PIRET TALTS, KAVAS BRITTEN, MENDELSSOHN, SAINT-SAENS JT
KOOSTÖÖS TIIGI SELTSIMAJAGA

Hooaja peaspõrsor Aasta toetaja Aasta toetaja Ametlik autopartner Piletid müügil Vanemuises, Ugalas, Piletimaailmas, Piletilevis ja tund enne algust kohapeal

LÜHIDALT

Foto: Reuters/Scanpix

Boca Juniors jõudis finaali

■ Vutiklubide World Cupil Jaapanis pääses esimesena finaali Buenos Airese Boca Juniors (pildil võiduvärava löönud **Neri Cardozo**), kes eilses poolfinaalis alistas Tokyos Tuneesia klubi Etoile Saheli 1:0. Teises poolfinaalis mängivad täna AC Milan ja Urawa Red Diamonds. **BNS**

Olümpiahõnguline Alfa 2008

■ Jaanuari lõpus Tallinnas toimuval sisesõudmisvõistlusel "Alfa 2008" näitavad peale Eesti tip-pude Jüri Jaanson ja Tõnu Endreksoni oma vormi ka tugevad Euroopa sõudjad. Alfale registreerumine algas võistluse kodulehel www.alfarace.ee ning osalema oodatakse ka harrastajaid. **LL**

Olenko valiti aasta parimaks

■ Eesti Paraolümpiakomitee hindas 2007. aasta parimaks sportlaseks kergetõustiklase Kairit Olenko (Eesti Kurtide Spordiliit), kes tuli kolmekordseks Euroopa meistriks (100 m tõkkejooksus, seitsmevõistluses ja odaviskes). **LL**

Tallinna parimad on Embrich ja Kanter

■ Eile kuulutati Tallinna rae-kojas välja tänavused linna parimad sportlased, parimaks naissportlaseks sai teist aastat järjest vehkleja Irina Embrich ja meessportlase tiitel läks kettaheitjale Gerd Kanterile. Aasta parimaks sportmängude võistkonnaks tunnis-

tati Tallinna Selveri võrkpallimeeskond. Tallinna parimat nais- ja meessportlast premeeritakse 40 000 krooniga ning nende treenereid 10 000 krooniga, parim sportmängude võistkond saab 200 000 krooni, millest treeneritele kuulub 30 000 krooni. **LL**

Foto: EPL

Fernando Torres ootab vastaseks Madridi Reali

INGLASTE HISPANLANE

Liverpooli jalgpallimeeskonna Marseille Olympique'i vastu meistrite liigas võidule aidanud hispaanlane Fernando Torres loodab järgmises voorus kohtuda Madridi Realiga.

Just paljuskki tänu Torresele kulges teisipäevaõhtune mäng inglastele soodsalt, nii et The Sun leidis koguni, et Torres päästis Liverpooli peatreeneri Rafael Benitezi töökoha. Torres skooris kohtumise 11. minutil, lüües 4:0 tulemusel lõppenud mängu teise värava. "Tegime peaaegu perfektse esituse ja tõesti, ega paremini ei olegi enam võimalik. Meeskond oli tõesti hea," rõõmustas võidujärgselt enne kohtumist Inglise meedia hambusse jäänud Benitez. Ta lisas, et meeskond võib nüüd kohtuda ükskõik kellega. "Mängime sellise enesekindlusega, et pole tähtis, kellega me 16 parema seas vastamisi läheme."

Liverpooli eest sel hooajal 12 väravat löönud Torres rääkis võidujärgselt The Guardianile, et loodab 16 parema seas kohtuda just Madri-

Fernando Torrese värav aitas Liverpooli meistrite liiga 16 parema hulka. Foto: Reuters/Scanpix

di Realiga. "Parem oleks mängida Hispaania meeskonnaga kui Itaalia omaga. Kuigi poleks paha kohtuda AC Milaniga, et

saada revanš eelmise hooaja meistrite liiga finaali kaotusele," mõtiskles Torres.

Kristjan Roos

Teisipäevased tulemused

■ Meistrite liigas teisipäeval kolmes alagrupis peetud viimase vooru järel jõudsid *play off*i avaringi ehk 16 parema hulka Porto, Liverpool, Schalke, Madridi Real ja Pireuse Olympiakos, kirjutas BNS.

■ **A-grupp:** Marseille Olympique – Liverpool 0:4, Porto – Istanbuli Besiktas 2:0.

■ **B-grupp:** Gelsenkircheni Schalke 04 – Trondheimi Rosenborg 3:1, Chelsea – Valencia 0:0.

■ **C-grupp:** Madridi Real – Rooma Lazio 3:1, Pireuse Olympiakos – Bremeni Werder 3:0.

Melbourne Tigers laskis Mürsepa lahti

■ Austraalia korvpalliklubi Melbourne Tigers teatas, et lõpetab lepingu Eesti parima korvpalluri **Martin Mürse-paga** (pildil), kuna eestlane esines möödunudlaupäeval mängul halvasti. Mürsepp mängis halvasti pahkluuvi-gastuse tõttu, vahendas EPL

Online HeraldSun.com.au uudist. Melbourne Tigersi treener Al Westover kommenteeris Mürsepa lepingu lõpetamist: "Me vajame lihtsalt rohkem kiirust ja liikuvust." Austraalia ajalehe hinnangul on tõenäoline, et Mürsepp teeb kaasa veel ühes Tigersi mängus. **LL**

Kalev ja Rock passivad Kreekas

■ Kalev/Cramo (pildil **Kristjan Kangur**) ja TÜ/Rocki korvpallimeeskond ei saanud eilse üldstreigi tõttu Kreekast Eestisse tagasi sõita.

Teisipäeval 66:90 Ateena Panioniosele kaotanud kalevlastele tähendab see üht magamata ööd, laupäeval on aga Kalevil tähtis mäng Šiauliaiga. Hullemas seisus on FIBA EuroCupi kohtumises Saloniki Paokile 69:58 tuule alla teinud Rocki mängumehed, kes peaksid homme kohtuma Ventpsiliga. Rocki mäenedžer Meelis Pastak ütles, et kui täna Kreekast ärarendu ei saada, siis jõutakse koju tõenäoliselt alles laupäeva õhtul. **Sportnet/LL**

Foto: Rene Suurkaev / Eesti Päevaleht

Brandis särab MM-turniiril

■ Premia jäähallis jätkuva kuni 20-aastaste jäähoki 2. divisjoni B-grupi MM-turniiri teises voorus sai Eesti teise võidu, alistades teisipäeval suurelt Hispaania (13:2).

Selles mängus valiti Eesti parimaks esimese viisiku ründaja **Maksim Brandis** (pildil), kes viskas neli väravat ja andis viis resultatiivset söötu.

Turniirivõidu pärast võitlev Eesti kohtub täna Mehhikoga, homme Hiinaga ja viimases voorus pühapäeval Hollandiga. Kõik Eesti mängud algavad Premia hallis kell 20. **LL**

Foto: Albert Truuvaart

Fausto võitis Balti liiga mängus Triobet/Dalkiat

12. detsembril kohtusid Tartus BBL Challenge Cupi mängus Fausto – Tartu Kalev ning Triobet/Dalkia.

Varem omavahelised kohtumised võitnud Dalkia pidi seekord tunnistama Fausto paremust 63:52, kirjutab Fausto koduleheküljel.

Mängu seisu otsustas esimene poolaeg, mil Fausto näitas tunduvalt kindlamat mängu kui Dalkia. Nimelt lasti seni alistamatu vastane terves mängus juhtima vaid ühel korral, kohtumise neljandal minutil. Sellega Triobeti pidu ka piirdus. Erilise hoo sai sisse Mihkel Kurg, kes viigistas kaugviskega skoori ning tabas avaveerandil veel kolm kaugviset.

Teist veerandit alustati juba seisult 21:11 Fausto kasuks. Ka teisel neljandikul mängis Fausto vastase selgelt üle. Vahe kasvas jõudsalt ning lisaks kostitas Kurg publikut veel kahe tabava kolmesega. Dalkia kogus üheksa punkti ja poolajaks oli vahe 21-punktiline: 41:20.

Pärast ootamatult üledu-

Foto: J. Lep / MTÜ Eesti Jalgpalliliit

kat esimest poolt oli oodata, et Dalkia suudab end siiski koguda. Kodumeeskonna rünnakud ei olnud enam nii ladusad ning külalised hakkasid vaikselt vahet vähendama. Nii oligi enne lõpuveerandit vahe 14-punktiline: 55:41 Fausto kasuks. Hoolimata kaheko-

sugugi nii kindel. Ardo Ärmpalu tabas küll neljanda veerandi alguses korvi, kuid järgnevad viis minutit valitses tartlastel täielik pöud, mis omakorda külvast vastastele lootust ning kodumeeskonda paanikat. Lõpuks lisandus tartlaste kontole korv Ärmpalult ning järgnevad paar minutit loodeti

pingsalt, et vastastel pall korvi-rõngast mööda kukuks. Faustole tuli viimasel veerandil kõigest 8 ning Dalkiale 11 punkti.

Fausto peatreener Jüri Neissaar jäi võiduga väga rahule, kuna eelmised mängud Triobet/Dalkia vastu ebaõnnestusid. "Esimene poolaeg oli väga hea," kiitis Neissaar hoolealuseid, kuid lisas, et teisel poolajal lasti suure eduseisu tõttu end liiga lõdvals ning lõpp jäeti siiski liiga palju juhuse kanda.

Mängus olid kõige edukamad **Ardo Ärmpalu** (pildil) 25 punkti ja 11 lauapalliga, Mihkel Kurg 22 punktiga (kolmeseid tabas kuuest kuus) ning Ando Tagamets 13 punkti ning 12 lauapalliga.

Triobet/Dalkia parim oli varakult vigadega hätta sattunud Kristjan Makke 10 punkti ja 7 lauapalliga. Mängust vigade tõttu lahkunud Gert Dorbek kogus 5 punkti, 5 lauapalli ning 4 resultatiivset söötu.

Võiduga asus Fausto jagama 3 võidu ning 7 kaotusega Triobet/Dalkiaga 9. kohta. **LL**

Foto: Marko Mumm / Eesti Päevaleht

Spordiliit Jõud valis aasta tegijad

Spordiliit Jõud valis aasta tegijaks **Matti Reimanni**, kes on oma teadmiste ja kogemustega olnud spordiliidu raudvara.

Aasta sportlaseks valiti Elva Suusaklubi laskesuusataja **Indrek Tobreluts** (pildil), kes sai 2. koha suvebiathloni MM-il 6 kilomeetri ühisstardist sõidus ning 5. koha 12,5 kilomeetri jälitussõidus.

Aasta treeneriks valiti Kallmer Musting – Põlva Serviti käsipallimeeskonna peatreener ning Eesti meister meeste käsipallis 2007. Samuti on meeskonnal kirjas Euroopa

meistrite liiga valiksarjas osalemine ning EHF Cup III ringi jõudmine. Musting on ka edukas noortetreener.

Aasta spordisündmuseks on Eesti XII maaspordimängud, kus osales kahekümnel spordialal üle 3200 sportlase Eesti-maa 79 vallast ja 21 linnast.

Aasta piirkondlik spordisündmus oli Kalevipoja II uisumaraton, mis on Eesti ainuke uisumaraton. Osavõtjaid oli üle tuhande, sealhulgas viiest välisriigist. Võistlusdistantsid olid 25 ja 75 kilomeetrit, toimus ka 7-kilomeetrine uisumatk liikumisharrastajatele. **LL**

Mitsubishi-Jartazisse endine Quick-Stepi rattur

■ Eestis registreeritud jalgratturite profimeeskond Mitsubishi-Jartazi, kus sõidavad ka Janek Tombak ja **Kalle Kriit** (pildil), sõlmis nädalaid kestnud läbirääkimiste järel lepingu endise Quick-Stepi ratturi Geert Verheyeniga. Meeskonna esindaja Patrick Stallaerti sõnul soovib 34-aastane proff sel aastal jõuda

võiduni. Viimase võidu sai Verheyen aastal 2005, kui võitis Fleche Hesbignonne'i ühepäevasõidu. Mitsubishi-Jartazi kuulub ProTouri meeskondadest aste madalamasse Pro Kontinentaali arvestusse, kus on kokku 21 meeskonda, kellele on avatud üks ka maailma tugevaimatele võidusõitudele ProTouri arvestuses. LL

Foto: EPL

ROK võttis Jonesilt olümpiamedalid ära

■ Rahvusvaheline Olümpiakomitee (ROK) teatas eile ametlikult, et võtab ameeriklannalt **Marion Jonesilt** (pildil) ära 2000. aasta Sydney suveolümpiamängudel võidetud viis medalit. Jones tunnistas sel aastal, et kasutas oma tippspor-dikarjääri ajal keelatud aineid.

Sydney OM-il sai Jonesist esimene naiskergejõustiklane, kes on võitnud samal olümpial viis medalit. Jones võitis kuldmedali 100 m ja 200 m jooksus ning 4 x 400 m teatejooksus, lisaks teenis ta pronksi kauhushüppes ja 4 x 100 m teatejooksus. BNS

Foto: Reuters/Scanpix

Rulluisutamine tõstab pead

■ REGE RAUTA SUVEL ...

Lõppev aasta oli Eesti rulluisutamisele edukam kui kunagi varem: omavastuse Euroopa paremiku kuulumist tõestasid noored Evelin ja Eerik Idarand ning arenguhüppe tegi Danila Ruusu.

Kevadel pakuti 15-aastasele Eerik Idarannale kohta Bont Finlandi profivõistkonnas rulluisutamise MK-sarjas osalemiseks (jalgrattaspordis vastaks see sari Pro-tuuride tasemele). Igal osavõistlusel osaleb tuhandeid uisutajaid, Berliinis näiteks 12 000. Rulluisutamise MK-sarjas võistleb 30 meeskonda ja 15 naiskonda, kokku üle 200 tippuisutaja.

Treener Tiit Idarand tegi Eerik Idaranda müües soomlastega 1+2-lepingu. Soomlased saavad Eerik Idaranna alles

2008. aasta suvel koos mõne Eeriku treeningukaaslasega, juhul kui 2007. aasta suvel võtavad võistkonda Danila Ruusu. Danila reisiski ja võistles kogu suve mööda Euroopat ning tegi suure arenguhüppe. Kinnituseks esikoht esimesel Tartu rulluisumaratonil.

2008. aasta hooajaks kutsusid soomlased treeneriks talle Tiit Idaranna. Võistkonnas on kindel koht noorel universaalil uiskudel, Eerik Idarannal. Kes teise eestlaste koha võistkonnas täidab, selgub kevadel. Üks tõsisemaid kandidaate sellele kohale on põlveoperatsioonist paranev Jaan Saks. Koha pärast võistkonnas on võitlemas taas ka Ruusu. Kaks kohta võistkonnas jääb soomlastele. Lisaks on profimeeskonda tulemas esikümnekohti püüdma hakkav itaallane Pier Davide Romani.

Kaja Remmelgas

Esimese Tartu rulluisumaratoni võitnud Danila Ruusu on aastaga teinud suure arenguhüppe. Foto: Kalev Saar / Scanpix

Rulluisuliitu juhib Evelin Ilves

■ Novembris valiti presidendiproua Evelin Ilves Eesti Rulluisuliidu presidendiks. Ilves läbis tänavu suvel esimese Tartu rulluisumaratoni ning Berliini rulluisumaratoni. Tiit Idaranna kutsel Eesti rulluisutamise alaliitu

juhtima asunud Ilves harjutas suvel rulluisukudel kaks korda nädalas ning plaanib võistelda ka järgmisel aastal. Ilves tegutses selle nimel, et rulluisutamise areneks nii rahvaspordi kui ka saavutusspordi tasemel.

Norras mänginud Siim Roops naases Eestisse

Norra kolmandasse liigasse mängima siirdunud Siim Roops on vahepeal kaotatud enesesusuga tagasi Eestis ja loodab end siin korralikult tõestada, kirjutab soccer.net.ee.

Enne Norrasse minekut oli Roopsi arvamus Norra jalgpallist sarnane teiste eestlaste omaga – pikad kaitsjad ja pikad pallid ette. Sealt naasnuna kinnitab aga keskkaitseja, et asjad on teisiti. “Eestis on samamoodi suuri mehi taga kaitses, see on igal pool nii, aga need suured mehed oskavad suurepäraselt maast lühikeste söötudega mängida.”

Pakkumine Norrasse minna tuli Flora poolt. “Eestis ma istusin pingil sellel ajal, sügaval pingil, võib öelda, ja siis helistati üks päev, et on selline võimalus, küsiti, et kas tahad minna. Ma ütlesin siis, et loomulikult, mis ma istun siin,” räägib keskkaitseja.

Norras sai Roops kohe põhikoosseisu. “Neljapäeva õhtul

Foto: FC Flora arhiv

saabusin ja laupäeval mängisin juba esimese mängu,” rääkis Roops. “Mängisin kõik viis liigamängu, mis olid hooajast veel alles jäänud, ja kaks kvalifikatsioonimängu.”

Eesti meistri- või esiliigaga

Roops Norra liigat võrrelda ei taha.

“Ei tahaks võrdlusemomenti tuua, see on raske. Aga tase ei olnud halb, meeskonnas oli väga häid mängijaid,” hindas keskkaitseja.

Treeningud kord päevas

Meeskonnas oli nii poolprofessionaalseid kui ka profilepinguga mängijaid. “Iga päev oli trenn, pluss mäng, nii et kuus trenni ja mäng. Osaga tegime seal hommikuti jõusaalis juurde – need, kes olid profilepingutega, tegid päeval lisa ka. Teised olid päeval 40% liselt tööl ja tegid ainult õhtul trenni,” rääkis Roops.

Aega sai ka muudmoodi sisustatud. “Meeskonnakaaslane, kellega ma koos elasin, vedas mind suht palju ringi,” rääkis Roops. “Käisime isegi kinos, filmid olid ingliskeelsed. Andsin kaks korda nädalas noortele akadeemias jalgpallitõpetust. Aitasin kahte meeskonnakaaslast, kes sellega tegelesid,” rääkis Roops. Kuigi suhtlus oli ingliskeelne, õppis Roops kõrvalt ka norra keelt.

“Jalgpallialased terminid tuli kiiresti selgeks teha, muidu oli endal platsi peal nii palju ras-

Foto: Soccer.net

Leidis enesekindluse

Norras veedetud kolm kuud andsid Roopsile kõvasti enesekindlust juurde. “See oli ka üks põhjuseid, miks ma sinna läksin – ma ei olnud enam nii kindel platsil, kui aasta alguses. Ja kui ma sinna läksin, siis sain mänguaega, mis tõstis kindlasti mu enesekindlust. Ma arvan, et see ongi põhiline, mida ma sealt sain, ja kogemusi ka loomulikult,” arvas Roops. “Kui ma ära tulin, siis nad olid huvitatud, et ma järgmiseks hooajaks tagasi läheksin, aga see on klubidevaheline asi. Ma ei tea, mis sellest saab, eks paistab,” rääkis Roops. Tõenäoliselt jääb ta aga enda hinnangul Florasse mängima. “Kolmandal jaanuaril koguneme, siis

on esimene treening,” rääkis Roops, et ettevalmistus uueks hooajaks on algamas.

Kolmes meeskonnas mänginud Roops püüab meeskondi võrrelda. “Ma arvan, et pigem Tammeka ja Valdres on rohkem sarnased. Flora on ikka täisprofessionaalne jalgpallimeeskond, teised kaks on sellised poolprofessionaalsed. Floras on kõik jalgpallurid, ei ole inimesi, kes käiks tööl ja mõtleks muid asju, kõik elavad jalgpalli nimel,” tõi ta välja peamise erinevuse. “Norras oli meil õhtul üks ühine treening, Floras on kaks trenni ja hommikuti, see oli võib-olla kõige suurem erinevus minu jaoks alguses, aga sellega harjusin kohe ära,” rääkis keskkaitseja veelgi erinevustest. LL

Antoniuse jõuluturg

13.–16. detsembril Antoniuse Õuel
N ja R kell 15–20
L kell 12–20,
P kell 12–16
info 5669 4491

Jõululinna jõululaat

15. detsembril kell 12–17 Raekoja platsil
info ja registreerimine 736 1194

JÕULUKAUNISTUSED TARTU PUUKOOLIST

- * jõuluvanikud (tellimisel)
- * jõulupärjad, -seaded
- * jõulupuud, ka kasvavad

Oleme avatud
avatud
E–R 10–16, L 10–15
17.–23. detsembrini
kl 10–18

OOTAME TEID JUBA TÄNA!

Info telefonil 7 339 433, aadress: Tartu, Rõõmu tee 1
e-mail: puukool@online.ee

Peugeot valmistas vinge "võidusõidukaubiku"

■ Bologna autonäitusel esitleti uut ideeautot Peugeot Beep Beep, mis on loodud kompaktses kaubiku Bipper baasil. Ideeautol on erinevalt baassõidukist eksklusiivne kolmevärviline kere, kuldseks toonitud klaasid, "Beep Beep!"-tähist ja lõvi pea kujutised. Lisaks on prototüübil võimsamad pidurimehhanismid, 313 mm kettad ja 18-tollised mustad kergmetallveljed ning Michelin Pilot Sport 225/45

rehvid. Auto on varustatud 1,4-liitrise diiselmootoriga, millel võimsust 70 hj ja mis töötab koos viiekäigulise manuaalkastiga. Maksimaalne pöördemoment on 160 Nm, see on kättesaadav juba 1750 p/min juures. Peugeot Bipper Beep Beepi dünaamilisi omadusi ei ole avaldatud. Kas kontseptsioonauto Beep Beep ka seeriaversioonina müügile jõuab, ei ole praegu teada. www.auto24.ee

■ LÜHIDALT

Hartge pakub kupeed M5-mootoriga

■ Saksa tuuningufirma Hartge uuendas oma BMW 3. seeria kupee sportpaketti (pildil). Uued on spoilerid, küljekarbilaiendid ja tagumine difuuser. Ent tõeliseks maiuspalaks on 3. seeria baasmootori asendamine kümnesilindrilise M5-mootoriga, millel töömahuks viis liitrit. Kusjuures tuuningukompanii spetsialistid tõstsid mootori võimsuse 507 hobujõult 550-le. Automaatkäigukastiga maanteeraketi tippkiiruseks on 320 km/h.

Lisaks saab tuunitud 3. seeria reguleeritava vedrustuse, uue väljalaskesüsteemi ja Hartge'i 20-tollised veljed. Teel hakkavad autot hoidma Continentali rehvid mõõtudega 245/30 esiteljel ja 295/25 tagumisel teljel. Salongis hakkab silma sünnikdekoor ja uus rool. www.auto24.ee

Võimas Ford Focus ST sünnib siiski

■ Kui hiljuti väideti, et Ford Focus tippversiooni RS ilmumine on sattunud kahtluse alla, siis väljaande Carscoop andmeil peaks ettevõttest pärit allikate andmeil kõnealune mudel järgmise aasta lõpus siiski müügile jõudma.

Focus ST (pildil) põhjale ehitatav RS komplekteeritakse 280-hobujõulise turbomootoriga, auto saab nelikveo ja kuuekäigulise manuaalkasti. Iseblokeeruva diferentsiaaliga sõidukil häälestatakse vedrustus sportlikumalt jäigemaks ning paigaldatakse ka efektiivsem pidurisüsteem. Väliselt suuri erinevusi ST-st ilmselt ei tule.

Euroopas hakatakse Ford Focus RS-i müüma järgmise aasta lõpus, konkureerides Subaru Impreza WRX-i ja Mitsubishi Lancer EVO-ga. www.autonet.ee

Austerlased nokitsesid Opel GT kallal

■ Austria tuuningu- ateljee Konigseder tegi Opel GT-st võimsama ja pisut edevama versiooni (pildil).

Auto välimust palju ei muudetud. Lisati vaid uus esimene ja tagumine spoiler ning maaliti leegid auto külgedele.

Ent standardse kaheliitrise turbomootori võimsust on kasvatatud 264 hobujõult 300-ni. Kuidas sellega hakkama saadi, seda ateljee ei avalikustanud.

Lisaks sai austerlaste käe alt läbi käinud GT ka sportlikuma vedrustuse, efektiivsemad neljakolvilised Brembo pidurimehhanismid, uhked 20-tollised veljed ja Yokohama madala profiiliga rehvid.

Sportpaketi hind ei ole tuunijad veel välja öelnud, aga isegi tavaseades Opel GT maksab Eestis ligi pool miljonit krooni. www.auto24.ee

Ülesande täitmiseks tuli mööda köit ronida 2,45 meetri kõrgusel oleva tähiseni ja seal veel 5 sekundit paigal püsida. Foto: Priit Simson / EPL

TTÜ robotiklubi võitis Robotexi

■ TULEVIKUTEGIJDAD

Novembri viimasel päeval toimus tehnikaülikooli aulas juba seitsmendat aastat järjest Robotexi võistlus, mis on Tallinna tehnikaülikooli, Tartu ülikooli ja IT-kolledži korraldatud robotivõistlus.

"Robotex 2007" osales 18 meeskonda, peale kõigi korraldajaülikoolide ka Nõo koolist, Hugo Treffneri gümnaasiumist ja Playtechist. Tallinna tehnikaülikoolil oli väljas viis võistlusrobotit ja neist tervelt neli olid pärit TTÜ robotiklubist, kellele seekordne turniir osutus üsna edukaks.

Pingeliste võistlusvoorude järel saavutas TTÜ robotiklubi meeskond Viplala esimese koha. Selle suurepärase tulemusega said hakkama Ve-

go Evard, Andres Ormisson, Rasmus Raag, Andres Vahter ja Siim Viilup, keda juhendasid Lauri Kirikal ja Mikk Leini. Auväärse teise koha saavutas IT-kolledži Diablo ning kolmandaks tuli Tartu ülikooli Team Helina ja Püha Vaim 4000.

TTÜ robotiklubi järgmine eesmärk on esineda edukalt rahvusvahelistel robotiturniiridel, millest klubi jaoks esimene on tuleva aasta aprillis Riias. Omavahel konkureerivad seal kolmekilosed võistlusrobotid, kelle ülesandeks on teine robot sumoringist välja lükata.

Praegu on valminud ka projekt esindusroboti algversiooni ehitamiseks, ehitamisega tehakse algust kevadel.

Klubi kodulehte saab külastada aadressil www.robotiklubi.ee. **Martin Kontus**, robotiklubi

Kristjan Port,
Raadio 2 "Portaali" toimetaja

Inimene muutub rumalamaks

Alfred Nobel jaotas raudtee rajamisel hädavajaliku dünamiidi leiutamise kogunenud vara oma testamendis võrdseteks osadeks, millest ühest osast teenitud tulu pidi antama isikule, kes on loonud kirjanduse vallas kõige silmapaistvama, idealismist kantud tulemuse.

"Naiseliku kogemuse eepiline kirjeldaja, lõhenenud tsivilisatsiooni detailne, skeptiline, tuline ja visionäärlik vaateleja" – nende sõnadega põhjendasid Rootsi Akadeemia valitud liikmed sellel aas-

tal Nobeli kirjandusauhinna andmist briti päritolu kirjanikule Doris Lessingile.

Äsja 88-aastaseks saanud Lessingi tervis ei võimaldanud kirjaniku osavõttu auhinna tseremooniast. Lessingit asendas ettelooetud kõne.

Kõne algab mälestustega tolmuhest ja vaesest Zimbabwe, mille koolides pole pea ühtegi õpikut.

Peagi jõuab lugupeetud kirjanik tõdemuseni, mille järgi arenenud riikides ei tea õpilased maailmas valitsevast vaesusest ega tegelikust elust eriti midagi. Kõige rohkem muret-

seb ta õppivate noorte vähesel lugemusel ja saadavate teadmiste fragmentaarsusel pärast, teatakse üksikute asjadest natuke, selle näitena mainis ta arvutioskust.

Pikk kõne, mille lugemine käib tõenäoliselt paljudele noortele üle jõu, sisaldab muret raamatute kadumise, pinnaalse info pealetungi, noori köitva interneti ja arvutite pärast ja selle pärast, et oma täissöödud kõhu juures jäätame olulised mõtted mõtlemata – ühesõnaga inimkond muutub rumalamaks.

Nagu Nobeli preemia laureaat konstateerib, ei sünni kirjutajaid ega kirjanikke raamatuteta kodudest. Kirjanik arvab, et enamik teab seda lugu niigi, kuid ei aima selle kurbi tagajärge. Kas tal on õigus? Tegemist on ju ikkagi vanamoodsa inimesega!

予備部品
自動車

Japanparts
WORLDWIDE QUALITY REPLACEMENT PARTS FOR JAPANESE AND KOREAN CARS

JAAPANI JA KOREA AUTODE VARUOSAD

LAIENENUD MOOTORIOSADE VALIK

JAPANPARTS SERVIS ALEKSANDRI 42 TEL.7349494

Tallinn, Kadaka 86C Tel. 672 0000 Tartu, Vasara 50E Tel. 799 80 20
Tallinn, Punane 18D Tel. 672 0002 Pärnu, Savi 3 Tel. 446 50 75

KIA
MAZDA
HONDA
SUZUKI
NISSAN
TOYOTA
SUBARU
HYUNDAI
CHRYSLER
MITSUBISHI

Car Wash
pesu- ja värvikoda

Pesukojas:

- busside, veo- ja sõiduautode pesu
- eriotstarbeliste sõidukite pesu
- mootoripesu
- pigipesu

Värvikojas:

- busside, veo- ja sõiduautode värvimistööd
- poleerimistööd

Avatud iga päev 24 h

Ringtee 25, Tartu 51013
Tel 517 5143, faks 736 2802

Car Inspection
tehnoülevaatus

- mootorrattad
- sõiduautod
- veoautod
- bussid
- järeelhaagised
- traktorid
- eriotstarbelised sõidukid

Avatud E-R kl 8-20, L-P kl 9-18

Ringtee 25, Tartu 51013
Tel 736 2367, faks 736 2802

Foto: EPL

Aasta sündmused arvuti- ja võrguturbes

■ CERT Eesti korraldab täna kella 11–18 teabepäeva, kus võetakse kokku lõppeval aastal arvuti- ja võrguturbes toimunu. Üritus toimub Küberi saalis Tallinnas Akadeemia tee 21. Päeva esimeses pooles räägib **Tarvi Martens** (pildil) e-valimistest ja Jaak Lippmaa .ee-domeeni arengutest. Aivo Jürgenson tutvustab Jericho foorumit, kus kõrgetasemelised spetsialistid on pühendunud turvaliste IT-lahenduste tulevikule. **LL**

Kas Skype tõmbab koomale?

■ Internetisuhtlusfirma Skype koondab Londonis ja Tallinnas umbes 30 inimest. Väidetavalt leidis osa inimesi nädalavahetuselt tööle naastes eest koondamisteed, suurem osa koondatutest olid turunduspoolelt.

Skype Eesti juht **Sten Tamkivi** (pildil) ütles, et üle maailma on paarkümmend inimest tõesti tööst ilma jäänud. "Lahtilaskmine ei ole päris õige sõna, me korastame oma organisatsiooni pidevalt. Ka eelmisel nädalal oli väike ümberkorraldus," lausus ta. **BNS**

Foto: Scanspik

Miks on vajalik serveri olemasolu?

■ VAJALIK ASI

Väikeettevõttele piisab alustamisel paarist arvutist ja printerist, mis on ühendatud võrku.

Töötajad kasutavad seda võrku, et jagada tööalast infot ja ainsat printerit, mis on ühendatud ühe arvutiga.

Millal ja milleks on siis serverit vaja?

"Selline lahendus sobib 1–5 töötajaga ettevõttele, aga kui ettevõtte laieneb, raskendab see tööd ja ohustab andmekaitset – ühesõnaga segab ettevõtte normaalset toimimist," selgitas Hewlett-Packardi serverite müügijuht Baltimaades Vladimiras Silkovas.

Keskserveriga võrk pakub samu võimalusi: juurdepääsu andmetele, programmidele ja muudele ressurssidele, kuid tsentraliseeritud ressursse saab mitukümmend kasutajat kaks-kolm korda tõhusamalt kasutada kui lihtsalt omavahel ühendatud arvuteid. Silkovase sõnul on sellel muidki eeliseid. Näiteks on serverit kasutades lihtsam ja tõhusam saada ülevaadet IT-ressurssidest, sest kogu juhtimine on tsentraliseeritud. Inimesed, kes jälgivad serverite tööd, ei pea probleemi lahendamiseks kohale tulema, vaid saavad seda teha kaugtöölaua kaudu.

Serveri osad on konstrueeritud nii, et need töötaksid tunduvalt kindlamalt ja katkematumalt kui tööjaamaomad. Pealegi võimaldab serveri konstruktsioon küllaldaselt hulga võrgukomponentide olemasolu, mis tagab nende katkematu töö ning ühenduse sise- ja välisvõrkudega. Sellist dubleerimisprintsipi rakenda-

Serverit juba hakkama ei saa. Foto: Bulls

takse ka kõvaketta, algaadimise, jahutuse jms juures. Ka viirustele on serverid immuunsemad kui omavahel ühendatud tööjaamad – neisse on lihtne installida tulemüüre ja viirusetõrje tarkvara, mis kaitseb volitamata sisenemise ja muude ohtude eest, märkis Silkovas.

Kui hoida palju andmeid kohtvõrku ühendatud tööjaamades, kasvab viimaste koormus. Kui samu andmeid kasutab korraga palju inimesi, muutub töö aeglaseks. Server annab aga rohkem ruumi ja jõudlust, vähendades tööjaamade koormust.

Kuidas serverit valida?

"Sõnad "server" ja "võrk"

assotsieeruvad arvuteid täis tuubitud saalide, juhtmevõrgude ja kvalifitseeritud IT-spetsialistidega. Väike- ja keskmise suurusega ettevõtte server peab vastama selle äri-segmendi nõuetele, et serveri eelised kaaluksid üles selle kasutamise probleemid," rääkis Silkovas. "Serverit valides võiks pöörata tähelepanu sellele, et spetsiaalne arvutiprogramm võib serveri installimist ja administreerimist tunduvalt lihtsustada."

Server tuleks valida vastavalt ettevõtte vajadustele. Mida olulisem on kaitsta andmeid ja mida enam põhineb ettevõtte tegevus serveri ja võrgu kasutamisel, seda hoolikamalt tuleb valida vaja-

likud komponendid ja lahendused. Kindlasti tasub osta server, millega saab varunduseadmeid lihtsalt ühendada, ning kohe tuleb kindlaks teha, mitu töötajat ja mis eesmärgil seda kasutab. Sellest vastusest sõltuvad nõudmised serveri parameetritele. Silkovase sõnul tuleks ühele töötajale eraldada 2,5 GB kettaruumi. Et printerite ja dokumentide kaitse ei ole protsessori ülesanne, ei tasu osta mitme võimsa protsessoriga serverit. See on vajalik ainult siis, kui serveris kasutatakse andmebaase, arvutus- või muud ressursi nõudvaid lahendusi. Kui on vaja suurendada printimise kiirust, tuleb lisada operatiivmälu. **Gerli Ramler**

Ohtlikud elektrigloobused palutakse poodi tagasi viia

Ostukett Rimi palus tagastada Hiinas valmistatud ohtlikud elektrigloobused, kuna need võivad kasutamisel tekitada elektrilühiseid.

Ligi 300-kroonised elektrivalgustusega plastgloobused saab tagastada kaupluste infolehtidesse, Rimi lubab tagastada raha ka ilma ostutšeki ettenäitamisetähtaegast. Rimi suhtekorraldusjuht Merike Mikk ütles, et ohtlikud gloobused olid Eestis müügil kaheksas kaupluses ning üldse jõudsid poed müüa

90 gloobust. "Kokku oli Eestisse saabunud partiis 132 gloobust. Need gloobused, mis müüjate käes jäid, oleme tootjale juba tagasi saatnud," lausus Mikk. Gloobused on valmistanud Hiina ettevõtte Xiangshan Haiyigsh Science – Teaching Instrument Co. **BNS/LL**

Nõudeid eiranud firma jättis kümned juhid loata

Riiklik Autoregistrikeskus (ARK) tunnistas kehtetuks 32 inimese juhtimisõiguse, kuna selle taotlemisel olid need inimesed läbinud nõuetele mittevastava lõppastmekoolituse.

ARK tuvastas, et Rethali autokoolis andis lõppastmekoolitust sõiduõpetaja, kel oli vaid algatasemeõpetaja tunnistus. Samuti ei vastanud libedat sõiduplats nõuetele.

Seoses sellega tunnistas ARK 32 isikul juhiloa kehtetuks ning kokku tuleb lõppastmekoolitus uuesti läbida 57 isikul. Ühtlasi teeb ARK kogutud materjalide põhjal ettepaneku alustada juhtunu asjus kriminaalmenetlust.

ARK tuvastas, et koolitust ebaseaduslikult teinud Haili Sarap on esimest korda saanud sõiduõpetamist lubava tunnistuse 2004. aasta oktoobris. 2005. aasta novembris sai

Sarap küll lõppastmekoolituse tegemist lubava tunnistuse, kuid viis kuud hiljem sai ta uue tunnistuse, mis andis talle siiski vaid algatasemekoolituse tegemise õiguse.

Sellele vaatamata andis Sarap tänavu jaanuarist märtsini lõppastmekoolitust, kusjuures õpetaja ebapädevusest ja sellega kaasnenud seadusrikkumisest oli teadlik ka autokool.

ARK sai seadusrikkumisele jälile tänu libedat sõiduplatsi valvava turvafirma ning meteoroloogia ja hüdroloogia instituudi esindajate tähelepanekule. Turvafirma saadetud fotodelt selgus, et lõppastmekoolituseks kasutatud libedat sõiduplatsil puudusid vajalikud libedad teolud.

ARK töödeb, et kolmandik õpilastest kukub juhiloaeksamil läbi. ARK-i hinnangul on tegemist tõsise puudujäägiga õppekvaliteedis. **BNS**

TURU AUTO

REHVID

müük ja paigaldus

E-R 9-18
Turu 30, Tartu,
tel/fax. 736 7357; 514 0243
info@turuauto.ee.

www.linnaleht.ee

UUED JA KASUTATUD VARUOSAD PAKIAUTOODELE

AVARIILISTE PAKIAUTOODE OST

REHVID, REHVITÖÖD, ÕLIVAHETUS, REMONT

tel/fax 749 7122, 501 6721 remont tel 506 9671

www.kunglapakiauto.ee

Tartu-Jõgeva mnt. 10 km

E-R 8.30-17.30 L, P suletud

KUNGLA

PAKIAUTO

Mis imeasi see digi-TV siis ikkagi on?

■ ÕHUS ON ASJU

(algus 6. detsembri lehes)

Soome telekanalite vaatamiseks vajavad vanemat sorti telereid kasutavad inimesed nüüd digibox'i.

Varsti läheb seda imeriista tarvis aga kõigil Eesti elanikel, sest ka meie astume õige pea digitelevisiooni ajastusse. Linnaleht paluski digi- ja telespetsialistidel AS Levira juhatusel Indrek Lepal ning kultuuriministeeriumi meedia ja autoriõiguse osakonna juhatajal Peeter Sookruusil selgitada, mis see digitaaltelevisioon

on. Seekord lähemalt helist ja pildist. Analooosignaali kvaliteet võib kõikuda sõltuvalt telemasti kaugusest, maastikust ning ilmastikutingimustest. Vaataja jaoks tähendab see säbrulist, udust vms pilti ning katkendlikku või täiesti puuduvat heli. Digisignaali on enamasti aga nii, et pilt ja hääli kas on või seda ei ole üldse. Teisiti öeldes – kui signaal juba telerini jõuab, siis näitab teler head pilti ja edastab korrektset heli.

Võrreldes teiste digitelevisiooni edastamismeetoditega on just maapealse leviga digitel tel kogu Eesti leviga katmisel mitu olulist eelist.

Müstiline aasta 2012

Kuna analoogedastus lõpeb 2012. aastaks, siis peab selleks ajaks iga majapidamine, kus soovitakse jätkuvalt telerit vaadata, hankima digisignaali vastuvõttu võimaldavad seadmed, näiteks *digibox'i*. Usutavasti on aga selleks ajaks kõik müügil olevad telerid juba sisesehitatud digitaalvastuvõtjaga ning eraldi seadet polegi vaja soetada.

Aastaks 2010 on Eestis tasuta vastu võetavaid teleprogramme ka praegusest märksa rohkem. Neist kaks-kolm on kõrgeraldusega (HD – High Definition) programmid. Prae-

Foto: Bulls

guse maapealse digitelevisiooni ringhäälingulubade konkursi tulemusel tekib ka kolm uut teleprogrammi, mõne aja jooksul saavad digis nähtavaks kõik kolm praegust teleprogrammi (ETV juba on) ning loodetavasti lisab ETV varsti veel ühe uue programmi. See teeks Eestis kokku seitse tasuta telekanalit, mis loob vaatajatele hoopis suurema valikuvõimaluse. **LL**

Kirjandus Tampere Majas

■ Seekordsel Tampere Maja kirjandusõhtul tutvustatakse luuletaja Doris Kareva uut esseekogumikku "Tähendused". Kirjanikku küsitleb Priidu Beier. Üritus toimub Tampere Maja keldrikubis neljapäeva õhtul kell kuus. Sissepääs tasuta! LL

Jõuluaja mängud muuseumis

■ Põllumajandusmuuseumi pärimuskultuuri ja -muusikat tutvustav sari "Mihklist Jaani kandlega" jätkub 15. detsembril kell 13, päeva teemaks on "Jõuluaja vanad mängud". Tutvuda saab ka hiiurootsi kandlega, mänge võtavad ette tüdrukud ja poisid ansamblist **Sinimaniseele** (pildil). LL

Foto: hotee/sinimaniseele

Minifestival Jõuluküte kütab täiega

■ NÄDALA NAEL

Kõik muusikasõbrad pangu nüüd vaim valmis ja seadku end rokkmuusika lainele, sest juba homme toimub klubis Rock Cafe võimas minifestival Jõuluküte.

Juba teist korda toimuval talvisel festivalil kütab lava tulikumaks neli kodumaist bändi, kes on mingis mõttes legendaarsed või siis fantastilised uued tulijad. Lavale astuvad Leech, Raadio Maria, Singer Vinger ja No-Big-Silence.

Rikkaliku Leechi moodustavad vokalist Rainer, trummar Erik, kitarrist Ivo ja basskitarri mängiv Magnus. Hiljuti prantsatas poelettidele kaose tootjate esimene album "Tram-O-Gram".

Festivalil üles astuv legendaarne kollektiiv Singer Vinger on bändide Päratrust ja Turist ussjätke, mille kohta räägitakse, et need moodustati kohaliku julgeolekukomitee initsiatiivil juba 27 aastat tagasi. Singer Vingeri ristiisaks võib pida ENSV kultuuriministeeriumi juhtivat ametnikku Alar Ojalood, kelle juures ansambli esindajad pärast Turisti ärakeelamist käisid nimevahetust kooskõlastamas. Ametnik valis kümne nime hulgast kõi-

No-Big-Silence on andnud grandioosseid muusika-, masina-, tule- ja veevaatemänge muu seas ka Leigo Järvemuusikal. Foto: arhiiv

ge neutraalsema – Singer Vingeri. Bändi kuuluvad vokalist Hardi Volmer, Eerik Olle basskitarri, Mihkel Raud ja Roald Jürlau kitarridel, Rein Joasoo trummidel ning klahvpille mängib Avo Ulvik.

No-Big-Silence on industriaalset show-rokki esitav ansambel, kellel on ette näidata neli täispikka albumit ja kümneid meeltesse sööbivaid kontserte koos selliste suurte maailmanimedega nagu Rammstein, Metallica ja Iron Maiden ning vägevaid kontserte kõigil suurematel kodumaistel festivalidel. Ansambli koosseisu kuuluvad voka-

list Cram, basskitarrist Villem Tarvas, trummar Kristo Raja- saare ning kitarrist Kristo Kotkas.

Esitleb plaati

Minifestivali neljas esineja Raadio Maria on peamiselt tuntud kultuuritegelas- test koosnev ning lavalaudadel harva nähtav koosseis, kuhu kuuluvad Jaan Sööt kitarridel, Andres Kuut basskitarri, Ardo Ran Varres klahvpillidel, Kiur Aarma kitarril, Raigo Ahven trummidel ning vokalist Riina Maidre. Nende esimeseks looks oli "Helsingi on täna haige", millele on tehtud

ka väga hea video.

Jõuluküttel esitleb indie-sugemetega poprokki mängiv Raadio Maria ka oma uut kauamängivat "Siin Tallinn". Plaadil on 13 eestikeelset lugu, teiste seas raadioetrites kõlanud hitt "Helsingi on täna haige". Enamik albumil olevate laulude tekste pärineb noortelt luuletajatelt Kristiina Ehinilt ja Andra Teedelt. Viiside loojaks on Ardo Ran Varres, ent plaadilt leiab ka kaks Allan Vainola lugu, mis on pandud bändile omasesse võtmesse.

Rock Cafe ukseid avatakse täna kell 21, bändid on laval kella 22-st. **Keidi Niitsoo**

Eesti vanad lastelaulud said plaadile

■ Muusik Tajo Kadajase eestvõttel pandi plaadile vanad eesti lastelaulud. Eestlastele juba emapiimaga tuttavaks saanud lastelaule, nagu "Süda tuksub", "Teele, teele kurekesed", "Poisid ritta" või "Vastlad", laulavad plaadil Tartu muusiku ja lauluõpetaja Ursel Oja laululapsed Ülenurme muusikakoolist. Oja laululaste seas on olnud ka näiteks Kerli Kõiv ja **Laura Põldvere** (pildil). Märkimist väärib, et tegu on esimese pääsukesega suu-

Foto: Terje Lepp / EPL

rest projektist, millega tuuakse kuulajateni nüüdisaegses helikuues eesti lastelaule aastatest 1868–1968. LL

Abel Lee eksliibrised näitusel

■ Eile avati Tartu linnaraamatukogu muusikaosakonnas Kanada-Eesti kunstniku Abel Lee näitus "Abel Lee kuue aastakümne eksliibrised".

Abel Lee kui viljakas ja mitmekülgne looja tunneb end ühtviisi koduselt nii maalijana kui graafikuna. Ta on loonud akvarelle, õlimaale, joonistusi, temperamaale, linoollõikeid, diatüüpiad, puugravüüre, oforte ja paljude teistes tehnikates teoseid. Abel Lee sulest on ilmunud luulekogu ja hulgaliselt kunstilaseid kirjutisi, välja on antud kaks puugravüüride ja kaks eksliibrise mappi.

Abel Lee seekordne eksliibrise näitus on kunstniku enda

Graafiline leht

koostatud 60 aasta jooksul valminud eksliibrise paremiku põhjal. Näha on kõik graafika- tehnikad joonistusest serigraafiani. Kunstniku igas töös on killuke loojat ja omanikku.

Näitus jääb linnaraamatukogu muusikaosakonnas avatuks 7. jaanuarini. LL

■ LINNALEHT SOOVITAB

Ekraani jõuavad "Mesilase film" ja "Kuldne kompass"

Reedel esilinastub Ekraanis kaks filmi.

Kaader filmist

"Mesilase filmis" ei ole värskest ülikooli lõpetanud mesilane Barry B. Benson rahul oma tulevikuga, sest karjääri tegemiseks pole mingeid valiku- võimalusi peale meetööstu- se. Kord tarust linna sattudes rikub ta üht mesilaste põhi- reeglit ja räägib inimesega, lile- seadja Vanessaga. Neist saa- vad sõbrad. Koos Vanessaga sisseoste tehes avastab Barry kohutava tõe: inimesed on juba aastasadu mesilaste mett varastanud, sellega kaubelnud ja takkapihta selle siis ära söö- nud! Noorele vihasele mesi-

linnule saab kiiresti selgeks, et tema eesmärk siin maailmas on inimkonnale nii inetu käitumise eest koht kätte näida- ta.

"Mesilase film" on kogu perele mõeldud animakomöödia, mis pöörab pea peale kõik teie senised teadmised mesilastest. Oma hääle andsid tegelastele Jerry Seinfeld, Renée Zellweger, Matthew Broderick, John Goodman, Chris Rock, Kathy Bates, Alan Arkin ja Patrick Warburton. Lavastanud on filmi Simon J. Smith ("Shrek 4-D") ja Steve Hickner ("Prince of Egypt"). Film on inglise keeles, eesti- ja venekeelsete subtiitritega.

Kaader filmist

Kinno jõuab ka "Kuldne kompass", kus Lyra (Dakota Blue Richards) on täiesti tavali- ne 12-aastane tüdruk, vähe- malt arvab ta nii.

Ühel päeval röövib salapä- rane organisatsioon tema sõ- bra. Sõpra päästma asudes ei kujuta Lyra ettegi, kui tormil- sed sündmused teda ees oota- vad. Või et ettekuulutuse järgi sõltub kogu maailma saatus... temast!

"Kuldne kompass" on suure- jooneline fantaasiaseiklus, mil- le aluseks on Philip Pullmani samanimeline menuromaani, esimene raamat triloogiast "Tema tumedad ained".

Osades mängivad uustul- nuk Dakota Blue Richards, Nicole Kidman ("Moulin Rou- ge"), Daniel Craig ("Casino Royale"), Eva Green ("Taeva- ne kuningriik"), Sam Elliott ("Ghost Rider"), Kristin Scott Thomas ("Inglise patsient"), Ian McShane ("Deadwood"), Ian McKellen ("Sõrmus- te isand") jt. Lavastas Chris Weitz ("Suur poiss ja väike poiss"). LL

Antoniuse Õuel saab külastada jõuluturgu

Antoniuse Õuel Tartus Jaani kvartalis toimub 13.–16. detsembrini traditsiooniline Antoniuse jõuluturg.

Ehtsat eesti toitu pakuvad kasukates maamehed ja suur- rättides perenaised Võru-, Viru-, Pärnu- ja Setumaalt, Peipsi veerest ja Võrtsjärve äärest. Kaubeldakse käsitöö ja kunstitoodetega. Kõvakü- barates härrasmehed müüvad hõõgveini. Avatud on Anto- niuse Gildi meistriskojad. Õnne saab valada korstnapühkijaga. Brandmeistrid õpetavad, kui- das ära hoida tulekahju. Poni Harriga askeldab Päkapiikk ja

Jõulumees teeb vankrisõitu Tartu vanalinnas.

Gildi saalis saab kuulata Hil- lar Palametsa pajatusi ning Tartu linnakodaniku muuseu- mi muinasjutukambri muin- asjutuvestjat. Meeleolu loo- vad hõõguvad sõepajad, esi- nejad meilt ja mujalt, kosutav kõhutäis ja turgutav keelekas- te.

Jõuluturg on avatud: neljapäeval, 13. detsembril kella 15–20, reedel, 14. detsembril kella 15–20, laupäeval, 15. detsembril kella 12–20, pühapäeval, 16. detsembril kella 12–16. LL

Foto: visitartu.com

Turu 8 spordihoones saab tantsida

■ Tartus Turu 8 spordihoones toimuvad laupäeval Eesti lah- tised meistrivõistlused hobi- ja seltskonnatantsijatele. Võistle- ma oodatakse kõiki täiskasva- nud harrastustantsijaid Eestist ja ka lähisriikidest kuues eri- nevas kategoorias: algkursus – põhisammuoskus neljas tant-

sus (aeglane valss, *quickstep*, samba, *cha-cha*), algajad I ja II (E-klass) – kergemad figuurid kuues tantsus (pluss viini valss ja *jive*), hobi I, II, III (D-klass) – lubatud kõik figuurid kaheksas tantsus (pluss tango ja rum- ba). Peale selle toimub aeglase fokstroti karikavõistlus. LL

■ **KUHU MINNA** 13.–19. detsember

Kino

■ **Ekraan**
Neljapäev, 13. detsember
 “Elizabeth: Kuldajastu” (saal 2) kell 17
 “Mesinädalad kahe naisega” (saal 2) kell 12.15, 19.30
 “Nõiutud” (saal 1) kell 12.30, 17.15, 19.45
 “Palgamõrvar” (saal 1) kell 15, 22.15
 “Resident Evil: väljasuremine” (saal 2) kell 14.45, 22
14.–19. detsember
 “Kuldne kompass” (saal 1) kell 14.30, 19, 21.30

“Mesilase film” (saal 1) kell 12.30, 17
 “Mesinädalad kahe naisega” (saal 2) kell 19.30
 “Nõiutud” (saal 2) kell 12.15, 16.45
 “Palgamõrvar” (saal 2) kell 14.45, 22

■ **Athena keskus**
Neljapäev, 13. detsember
 “Džungliloom Hugo” kell 12
 “Arktika lugu” kell 14
Laupäev, 15. detsember
 “Arktika lugu” kell 12
 “Džungliloom Hugo” kell 14
Esmaspäev, 17. detsember
 “Džungliloom Hugo” kell 12
 “Arktika lugu” kell 14
Teisipäev, 18. detsember
 “Arktika lugu” kell 12
 “Džungliloom Hugo” kell 14
Kolmapäev, 19. detsember
 “Džungliloom Hugo” kell 12
 “Arktika lugu” kell 14

■ **Genialistide klubi**
Laupäev, 15. detsember
 Padjakino kell 18 Rulafilimid: “Static III”, “Inhabitants”
 Padjakino kell 21 Made in Jamaica: film “Klash”

Kontsert

■ **Neljapäev, 13. detsember**

■ **Kambja kirik** kell 19 Dave Benton ja ETV tütarlastekoor – “Püha öö”
 ■ **Laululava 2. korruse saal** kell 18.30 Musiklubi talvekontsert
 ■ **Ristiisa pubi** esineb Raen Väikene
 ■ Trehv kell 21 James & Friends, küla-lisena Bullfrog Brown
 ■ **Vanemuise kontserdimaja** kell 19 The Hillard ensemble
 ■ **Ülikooli aula** kell 19 Miina Härma gümnaasiumi segakoor 30
 ■ **Ülikooli kohvik** kell 20 Džässinelja-päev! Frederico Casagrande trio

■ **Reede, 14. detsember**

■ **Big Ben Pub** kell 22 esineb ansam-bel Sinu Naine
 ■ **Jaani kirik** kell 12.15 Keskpäeva-muusika veerandtund
 ■ **Tartu Raekoja saal** kell 18 Laulame jõulud valgeks
 ■ **Vanemuise kontserdimaja** kell 19 Flamencomania (Hispaania)

■ **Laupäev, 15. detsember**

■ **Big Ben Pub** kell 22 esineb ansam-bel Rihmikud
 ■ **Elleri saal** kell 12 Noorte akordio-nistide jõulukontsert
 ■ **Jaani kirik** kell 17 Eesti Segakoori-de Liidu advendikontsert
 ■ **Peetri kirik** kell 18 Tõnis Mägi ja Kärt Johansoni kontsert
 ■ **Ristiisa pubi** esineb Big Bros Band
 Salemi kirik kell 15 TTÜ akadeemiline naiskoor, Kaire Vilgats ning Urmas Lattikase jazzband
 ■ **Suudlevad Tudengid** kell 21.30 Detsembri laupäevane õhtumuusika
 ■ **Ülikooli aula** kell 17 “Noored Talendid”, Amaryllis Quartett (Sak-samaa), Jaan Ots – klaver, trompet (Eesti)

■ **Pühapäev, 16. detsember**

■ **Genialistide klubi** kell 18 Sensat-sioonilise Tartu Kevadbändi kontsert

■ **Jaani kirik** kell 18 Vanemuise ooperikoori advendikontsert
 ■ **Raekoja plats** kell 16 III advent Jõululinnas
 ■ **Salemi kirik** kell 14 Ülenurme muusikakooli õpilaste jõulukontsert

■ **Esmaspäev, 17. detsember**

■ **Athena keskus** kell 19 Liisi Koikson – Tribute to Joni Mitchell
 ■ **Salemi kirik** kell 18 Karlova güm-naasiumi mudilaskooride jõulukont-sert

■ **Teisipäev, 18. detsember**

■ **Jaani kirik** kell 12.15 Keskpäe-vamuusika veerandtund – Ärsise Kellade kool
 Kell 18 Lastekoori Maarjalill, neidu-dekoori Kurekell ja Tartu poistekoori jõulukontsert

■ **Kolmapäev, 19. detsember**

■ **Athena keskus** kell 19 Säsi – Lauri Saatpalu & Peeter Rebane
 ■ **Elleri saal** kell 17 Vasksed jõulud
 ■ **Salemi kirik** kell 19 Tartu ülikooli kammerkoori jõulukontsert
 ■ **Vanemuise kontserdimaja** kell 19 Eesti Keeled

Teater

■ **Neljapäev, 13. detsember**

■ **Vanemuise suur maja** kell 12, 18 “Lövi, nõid ja riidekapp” (etendused välja müüdud)

■ **Reede, 14. detsember**

■ **Vanemuise suur maja** kell 12, 18 “Lövi, nõid ja riidekapp” (etendused välja müüdud)

■ **Laupäev, 15. detsember**

■ **Vanemuise suur maja** kell 12 “Pähklipureja”
 ■ **Vanemuise väike maja** kell 19 “Lärmab ja veiderdab” (esietendus, välja müüdud)

■ **Pühapäev, 16. detsember**

■ **Vanemuise suur maja** kell 16 “Kõik aias”

■ **Teisipäev, 18. detsember**

■ **Vanemuise suur maja** kell 12 “Lumekuninganna” (välja müüdud)
 Kell 19 “Teatriparadiis” (välja müüdud)

■ **Kolmapäev, 19. detsember**

■ **Sadamateater** kell 19 “Tühirand”
 ■ **Vanemuise suur maja** kell 18 “Pähklipureja”

■ **Vanemuise väike maja** kell 19 “Lärmab ja veiderdab”

Klubi

■ **Neljapäev, 13. detsember**

■ **Atlantis** kell 22 “Club Déjà Vu”, DJ Raul Rooma
 ■ **Club Illusion** kell 23 “Sessi warm-up”, DJ-d Easy-G ja Margus Peterson
 ■ **Club Tallinn** kell 22 “Jump off”, Affect, Hiphop Arenal, DJ Kashu
 ■ **Maasikas** kell 22 Sünnipäevaklubi, DJ Heiti Salumets
 ■ **Pattaya Club** kell 22 “Ladies’ Para-dise”, DJ Margus Kaukes

■ **Reede, 14. detsember**

■ **Atlantis** kell 22 “Start Up! Wee-kend!”, DJ Kolzar
 ■ **Club Illusion** kell 23 “Sounds of Hip Hop”, Live: El Da Sensei (USA), DJ Chwial ja Möls
 ■ **Club Tallinn** kell 22 “Trendy Friday”, DJ Kert Klaus, Hiphop Arenal DJ Fade

■ **Maasikas** kell 22 “Maasika moema-ja”, DJ Lauri Hermann
 ■ **Pattaya Club** kell 22 laval on Ryan Paris (ITA), DJ Ahto Kruusmann

■ **Laupäev, 15. detsember**

■ **Atlantis** kell 22 Ietipidu – “Stiilne nelik”, DJ DeeJay Aav
 ■ **Club Illusion** kell 23 Smilers Live! DJ-d Easy-G ja Marek Peterson
 ■ **Club Tallinn** kell 22 MTV RnB eripi-du – “Timbaland exclusive”, DJ Kozy, Mista, Slam, Martin Veisman
 ■ **Maasikas** kell 23 “Kõik inimesed on ilusad ja head”, DJ Aivar Havi
 ■ **Pattaya Club** kell 22 “Junglehunt”, DJ Raigo Brauer

■ **Teisipäev, 18. detsember**

■ **Atlantis** kell 22 Students Session, “Tudengipepu 2007” valimine

■ **Kolmapäev, 19. detsember**

■ **Atlantis** kell 22 Girls Academy, DJ Raul Rooma

Näitused

■ **Annelinna raamatukogu** stendi-näitus “16.–19. sajandi Slovakkia”
 ■ **Athena keskus** Jüri Kase maalid ja joonistused
 ■ **Atlantise konverentsi- ja akvaa-riumisaal** Aita Nurga maalinäitus “Koodiga”
 ■ **Eesti postimuuseum** näitus “Skan-dinaavia iidseid postiteed”
 ■ **Eesti spordimuuseum** püsinäitus “Hortus Athleticus”
 ■ **Eesti põllumajandusmuuseum** Martin Rosswogi näitus “Eestimaa pildid 2004–2005”
 ■ **Eesti Rahva Muuseum** näitu-sed “Eesti. Maa, rahvas, kultuur”, “Nõukogulik lähetus ellu – noorte suvapäevad Eesti NSV-s”, saamidele pühendatud näitused “Põhjala värvid” ja “Sami Duodji”
 ■ **Karlova-Ropka harukogu** Virve Serglovi näitus “Uidades vahastel maastikel”
 ■ **Mänguasjamuuseum** “Mängukoerte näitus”
 ■ **Olewik** näitus-müük “Hetked pildis, Ado Vabbe”
 ■ **Soome instituudi pildikoridor** Martta Wendelini postkaardinäitus “Igavene pühapäev”
 ■ **Tammelinna raamatukogu** rahvuslike tikandite näitus, Andero Uusbergi fotonäitus “Tšehhoslovakkia ja Jugoslaavia”
 ■ **Tampere Maja** Jarno Vesala jõulu-näitus lastele
 ■ **Tartu keskkonnahariduse keskus** linnalooduse näitus “Ma pole külaline, ma elan siin”
 ■ **Tartu kunstimaja** näitus “Midagi on valesti”, Tõnis Kriisa personaalnäi-tus “Vaikus veeklaasis”
 ■ **Tartu kunstimuuseumi** näituse-maja ülevaatenäitus “Tartu kunsti lood”
 ■ **Tartu lastekunstikooli galerii** Andres Toltsi näitus “Kontor”
 ■ **Tartu linnamuuseum** Endel Valk-Falk 75
 ■ **Tartu Oskar Lutsu nimeline linna-raamatukogu** lasteosakonnas Katrin Pallasma joonistuste näitus “Anima!”
 ■ **Tartu rahvaulikooli kunstikeskus** Rein Rätsepa fotonäitus
 ■ **Tartu saksa kultuuri instituut** näitus “nARTsissiväli”
 ■ **Tartu ülikooli ajaloo muuseum** näitused “XVII sajandi vaimuelu Liivimaal”, “Kingitused ülikooli 375. aastapäevaks”, Ilmar Kruusamäe joo-nistuste näitus “Joon istus”
 ■ **Tartu ülikooli geoloogiamuu-seum** näitus “Kivimaailma ilu ja maagia”
 ■ **Tartu ülikooli kunstimuuseum** “Graafikašedöövreid Academia Gus-taviana ajast”
 ■ **Tartu ülikooli raamatukogu** Meta Narusberki maalinäitus
 ■ **Uppsala Maja** näitus “Carl Linné – 300 aastat suure Rootsi botaaniku sünnist”
 ■ **Vana anatoomikum Toomel** Tartu ülikooli arstiteaduskonna meditsiini-kollektsioonid
 ■ **Ülikooli kohvik** Sergei Trofimovi fotonäitus “Linnad nägudes”
 ■ **Y-galerii** Tõnis Laanemaa ja Kristii-na Ago näitus “Valge ja sinine”

■ **NELJAPÄEV**, 13. detsember

ETV

06.23 **Tänane kava**
 06.25 **Terevisioon**
 08.45 **Terevisioon***
 10.00 **Riigikogu ülekanded:** Kodaniku-ühiskonna olukord Eestis
 11.25 **Foorum***
 12.15 **Riigikogu infotund***
 13.15 **Inimrööv ja piinamine ameerika moodi** (Kidnap And Torture Ame-rican Style, inglise 2005)*
 14.05 **Dokkaader.** Kalinovski väljak*
 15.20 **Armastuse adjutantid.** Draama-sari
 16.10 **Ohu piiril.** Noortesari
 16.59 **Õhtune kava**
 17.00 **Aktuaalne kaamera**
 17.05 **Lastekraan.** Saame kokku Tomi juures: Cedric

18.00 **Aktuaalne kaamera**
 18.15 **Õpiou!** Nõmme Lastekeskus Mid-rimaailm (venekeelsete subtiitrite-ga)
 18.45 **Aktuaalne kaamera** (vene keeles)
 19.05 **Lastekraan.** Saame kokku Tomi juures
 19.30 **Revidendid**
 20.00 **Aktuaalne kaamera**
 20.05 **Paar**

21.00 **Aktuaalne kaamera.** Ilm. Sport
 21.35 **HotDok.** Üleöö miljonäriks (Millio-naire makers, inglise 2005)
 22.30 **Aktuaalne kaamera**
 22.35 **Muusikaelu**
 23.00 **Peavad's ooperilauljad tõesti nii paksud olema?** (Bella Figura - Do singers have to be fat?, Saksa 2007). Muusikadokumentaal

00.00 **Meie***
 00.50 **Metsik loodus:** Zimbabwe, 1 (Itinérances sauvages, Austraalia-USA 2006). Doksari
 01.20 **Revidendid***
 01.49 **Homme kava**
 01.50 **ETV 24**

KANAL 2

05.55 **Kuum hind***
 06.20 **Kass Oggy ja kurjad prussakad.** Joonissari
 06.40 **Delfiin Flipper:** Völts kolmhark. Joonissari
 07.05 **Timon ja Pumba:** Surikaadi õnn. Kokaõpilased, Joonissari
 07.30 **Karupoeg Puhhi seiklused:** Kodu on seal, kus kodu on. Joonissari
 08.00 **Reporter***
 09.00 **Kire lõksus,** 48/187*
 10.00 **McLeodi tütre**d: Kolm väikest sõna
 10.55 **Kodus ja võõrsil,** 3718*
 11.25 **Staaride magus elu** – Ülalpeeta-vad mehed*
 12.20 **Ameerika supermodell** 3
 13.10 **Kodustuudio***
 13.55 **Sõber koer***
 14.25 **Guinnessi rekordid***
 15.00 **Komissar Rex:** Jäine kokkupõrge
 16.00 **Bianca,** 133/224
 17.00 **Kire lõksus,** 49/187

18.00 **Bingo Loto**
 18.30 **Kodus ja võõrsil,** 3719
 19.00 **Reporter**
 20.00 **Trikimees**
 20.30 **Talendijaht**

21.40 **Paras punt** (Bad Company, USA-Kreeka 2002). R: Joel Schumacher. O: Chris Rock, Anthony Hopkins. Komöödia

00.00 **Operatsioon Delta Force 2**
 02.00 **Walker – Texase korralvur:** Kadunud pojad
 02.45 **Komissar Rex:** Jäine kokkupõrge*
 03.35 **Hooaeg***
 04.15 **Köögist kööki***
 04.40 **Reporter***

TV3

06.25 **Joonissarjad** Haldjaist ristiva-nemad: Kaamerat! Valgus! Adam! Ohtlik päevik. Winxid: Fööniksi tuhk. Yu-Gi-Oh! Donaldi poksi-matš. Casey uus võimalus. Mere-hädaline.
 08.05 **Mu armas paksuke**
 09.00 **Meeletu armastus***
 09.55 **Kirgede torm***
 10.55 **Kodu keset linna***
 11.25 **Vaprad ja ilusad***
 11.50 **Seitsmes taevas:** Minu perekond, 2*
 12.45 **Heroes:** Kuus kuud tagasi*
 13.40 **3D-dokument:** Mustkunsti kiir-kursus (Breaking the Magician's Code, USA 1998)*
 14.35 **Degrassi kool ja tema noored:** Aasta juures
 15.30 **Seitsmes taevas:** On hilja
 16.25 **Meeletu armastus**
 17.20 **Kirgede torm**

18.25 **Vaprad ja ilusad**
 18.55 **Seitsmesed uudised**
 19.15 **Krimi uudised**
 19.25 **Kodu keset linna**
 20.00 **Raport.** Politseisaade
 20.30 Kõige naljakamad koduvideod: Pilk lastele ja loomadele

21.30 **Brigaad** 3. Uus draamasari
 22.40 **Dr House:** Kõrvalised sekeldused
 23.40 **Kutsuge Cobra 11**

00.40 **Julgeolekuohud:** PPX
 01.30 **Raport***
 02.00 **Kõige naljakamad koduvideod***
 02.50 **Telejazz**
 05.55 **Uudised**
 06.15 **Krimi uudised**

Tänavu osutus vaadatuimaks filmiks Prantsusmaa ja Saksamaa ühisprojekt “2 päeva Pariisis”, mis sai ka publikuauhinna. Foto: imdb.com

PÖFF ületas esmakordselt 50 000 vaataja piiri

Pühapäeval lõppenud 11. Pimedate Ööde filmifestivalil ja selle alafestivalidel kuues linnas näidatud 460 filmi käis esimest korda festivali ajaloos vaatamas üle 50 000 inimese.

Teist aastat osutus populaar-seimaks Pariisi-teemaline lina-teos, seekord Julie Delpy teine režissööritöö “2 päeva Parii-sis”, mille publik valis ka oma lemmikfilmiks. Mullu oli fes-tivali vaadatuim film “Pariis,

ma armastan sind”. Populaar-sed olid ka filmid “Aleksand-ra”, “Armastus koolera ajal”, “Ettevaatust, iha”, “Lubadus”, “Viimane armuke”, “4 kuud, 3 nädalat, 2 päeva”, “Paprika”, “Ex Drummer”, “Intervjuu”, “Üks-kord” ja “Karuzmari”.

Esimesena müüdi festivalil läbi Wong Kar-wai film “Minu mustikakarva ööd”, mida näeb alates 28. detsembrist ka Ees-ti kinodes. Dokumentaalfilmi-dest vaadati enim linalugusid “Sigur Ros kodus”, “Klooster: härra Vig ja nunn” ja “Planeet”

ning Montoni esitletud moe-filmide programmi.

Festivali lõputseremoonial andis rahvusvaheline žürii auhinna kuuetele filmile. Pari-ma filmi *grand prix*’ ja 10 000 euro ehk umbes 150 000 kroo-ni suuruse preemia sai Türgi režissöör Özer Kiziltan filmi “Takva” eest. Mitmeti tunnus-tati ka Veiko Õunpuu linateost “Sügisball”.

Järgmisel aastal kestab Pimedate Ööde filmifestival 20. novembrist 7. detsembri-ni. **BNS/LL**

Hollandlased tahavad ehitada tulbikujulise saare

Holland tahab muuta Euroopa kaarti ja ehitada endale Põhjamerre tulbikujulise saare, kirjutas Delfi.

Inspiratsiooni on nad saanud Dubailt, kes on ehitatud endale palmikujulise saare. Ülerahvastatud Hollandile peaks saar pakkuma võimalust seda probleemi vähendada.

Oktoobris tehtud küsitlusest selgus, et hollandlased kardavad uputust isegi rohkem kui terrorismi. Samuti usuvad nad kindlalt ekspertidesse ja tehnoloogiasse, mis kaitseb neid vee eest.

Madalmaade parlament on ranniku arendajate komisjonilt luba küsinud, et ehitada Põhjamerre saar, kuhu rajatakse elamud, farmid ja looduskaitsealad, mis samal ajal kaitseks mandri kallast. "Madalmaade inimesed elavad üksteise kukil," ütles Hollandi kristlike demokraatide esindaja Joop Atsma. "Me januneme maa järele. Meil on vaja uut maad."

Projekti kritiseerijad aga

Foto: Bulls

arvavad, et ettevõtmine on liiga kallis ning võib rikkuda õrna ökosüsteemi.

Valitsus on paika pannud saare esialgse plaani: see peaks tulema umbes 50 kilomeetrit pikk ning peaks meenutama tulpi. Ühe blogipidaja arvates tuleks aga tulbi kuju asemel eelistada hoopis kanepilehe kuju. LL

Mees oli neli päeva tualettruumis kinni

Šotimaal veetis mees ühe bowling'u-klubi tualetis neli päeva, kuna murdis ära ukseleingi ega saanud enam välja, kirjutas Eesti Päevaleht.

55-aastane David Leggat ei suutnud teha piisavalt lärmi ega aktiveerida klubi alarmi. Tal ei olnud ka mobiiltelefoni.

Leggat veetis neli päeva söömata, juues vaid kraanivett. Sooja saamiseks lasi ta kraanikaussi sooja vett ja leotas selles oma jalgu.

Mehe vabastas lõpuks tööle saabunud koristaja, kes kuulis tualettruumist kostvat hädakisa. "Ta ütles, et on neli päeva luku taga olnud," sõnas koristaja. LL

■ HOROSKOOP

Jäär
Olete reibas ja enesekindel. Räägite meelsasti teistele oma plaanidest ja ideedest, kuid vaadake ette, et keegi teie usaldust ei kuritarvitaks.

Sõnn
Nüüd aktiveeruvad need energiad, mis seotud loomingulisuse ja seksuaalsusega. Töenäoliselt mõjute vastassugupoole esindajatele väga atraktiivselt.

Kaksikud
Peaksite igaks juhuks rohkem tähelepanu pöörama nendele asjadele, millega te siiani olete vaid pealiskaudselt tegeleenud. Ärge lükake kohustusi edasi!

Vähk
Võite saada ootamatult teada, et teie selja taga räägitakse hoopis teist juttu kui teie ees. Võimalik pettumine inimestes, keda usaldasite.

Lövi
Tänane kosmiline menüü pakub eriti laia valikut ja konkreetset teie puhul on iga valik positiivne ja vahust isegi romantiline. Kasutage juhust.

Neitsi
Võite saada rõõmustava uudise kelleltki, kellel on teie üle teatavat võimu. Olge inimeste suhtes avatud, nii saavad ka teised märgata teie väärtusi.

Kaalud
Võimalik, et keegi küsib teilt nõu mõne väga olulise otsuse langetamise jaoks. Vältige üheseid vastuseid ja laske siiski inimesel endal otsustada.

Skorpion
Hoiduge liigsest lobisemisest ja püüdke rohkem kuulata, mis teistel on teile öelda. Tegutsege rahulikult ja läbimõeldult, nii saavutate kiiresti edu.

Ambur
Võimalik, et puutute kokku pealiskaudsete inimestega, keda ei saa tõsiselt võtta. Vältige liiga usaldavat ja lihtsameelset suhtlust.

Kaljukits
Suurepärane aeg esivanemate külastamiseks ja perekondlikeks koosviibimisteks. Ärge alahinnake oma sugulasi, nad võivad teie elus veel tähtsat rolli mängida.

Veevalaja
Tänane päev tuleb teie jaoks tõenäoliselt rahulik ja meeldiv. Te ei otsi teiste inimestega eriti kontakti ning eelistate veeta aega oma kodus.

Kalad
Hoiate meelsamini madalat profiili ning jääte vaataja rolli. Naudivate meeldivaid ja originaalseid inimesi eemalt, olete hea kuulaja. Delfi

KUULUTUSED
toimetaja Aet Kaare-Pöiklik
aet@linnaleht.ee

Annan rendile

-Omanikult 2-toaline ahiküttega korter kesklinna piirkonnas.
Tel 52 36 045

Pakun tööd

-Lisateenistus ilukonsultandina. Kosmeetika müük kataloogi abil. Küsi lisa tel 51 76 971, kadrila@gmail.com

Arkaadia Halduse AS otsib majahoidjat.
Info tel 7 309 554

Teenus

-Kogenud õmbleja ootab tellimusi tel 51 920 969. Saunateenus Tammelinna, ruumid lastepidudeks. Tee iseendani – hingeabi ja nõustamine. OÜ Solarfox. Tel 51 920 969, 50 11 357
-Torutööd. Tel 52 90 816, www.splitter.ee

JÕULUDENI ON JÄÄNUD VEEL 5 LINNALEHTE

linnaleht

KUULUTA LINNALEHES TEISIPÄEVAST REEDENI

kuulutus.linnaleht.ee

Bizarro

© Bulls

Tiiger

© Bulls

linnaleht

Väljaandja **AS Linnaleht**
Lutsu 14, 51006 Tartu
Tel/faks 7 441 306
E-post tartu@linnaleht.ee

Peatoimetaja
Vastutav toimetaja
Büroo- ja reklaamijuht
Trükk

Tiina Kangro, tiina.kangro@linnaleht.ee
Arvo Uustalu, arvo.uustalu@linnaleht.ee
Marika Kiiker, marika@linnaleht.ee

AS Kroonpress

© Kõik Linnales avaldatud artiklid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille suhtes autoriõiguse teostamine, sh nende edastamine ja reprodutseerimine Linnales AS-i nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.

Sudoku

9	1					3		
		3				8	7	4
5	7	8	6	3				
		2	1			9		8
	3			5	9		2	
1	9	7		2	6			
6		5	3	1	7		9	
		1		4	8		3	
3				6			8	7

6	5	4	9	1	3	7	2	8
8	3	1	7	5	2	9	6	4
7	9	2	6	4	8	3	1	5
3	4	9	2	7	1	5	8	6
2	7	8	5	3	6	4	9	1
1	6	5	4	8	9	2	7	3
9	2	3	1	6	4	8	5	7
5	8	6	3	2	7	1	4	9
4	1	7	8	9	5	6	3	2

■ Tühjad kohad tabelis tuleb täita numbritega 1–9 nii, et üheski reas ega veerus ega ka üheski tumbledama joonega piiratud 9 ruudukese suuruses tükis ei oleks korduvaid numbreid. Hakka nüüd nuputama!

12. detsembri Linnales ilmunud sudoku üks õige lahendus.